

ЗАКОН ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој закон се уредуваат основните геодетски работи, премерот на недвижностите во функција на катастарот на недвижностите, востановувањето и одржувањето на катастарот на недвижностите, државните топографски карти, регистарот на просторни единици, содржината и управувањето со податоците од Геодетско-катастарскиот информационален систем на Република Македонија, воспоставувањето, одржувањето и јавниот пристап до Националната инфраструктура на просторните податоци, како и основањето на Агенција за катастар на недвижности.

Дефиниции

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. "Геодетско-катастарски информационален систем" е интегриран и единствен информационален систем во Република Македонија кој овозможува прибирање, обработка, одржување, управување, користење, дистрибуција, издавање и единствен пристап кон податоците од катастарот на недвижностите, основните геодетски работи, топографските карти и регистарот на просторни единици;

2. "Катастар на недвижности" е јавна книга во која се врши запишување на правото на сопственост и на другите стварни права на недвижностите, на податоците за недвижностите, како и на други права и факти чие запишување е утврдено со закон;

3. "Недвижности" се земјишта, згради, посебни делови од згради и други објекти, како и други недвижности што се запишуваат во катастарот на недвижностите во согласност со закон;

4. "Службено лице" е лице овластено да врши запишување на правата на недвижностите при востановување и одржување на катастарот на недвижностите;

5. Катастарски единици се катастарска парцела, катастарска општина и катастарска околија;

6. "Катастарска парцела" е основна катастарска единица која е дел од земјиштето дефинирано со граници, што се наоѓа во една катастарска општина и му припаѓа на определен носител на право на сопственост;

7. "Катастарска општина" е катастарска единица која по правило опфаќа едно населено место, освен ако со овој закон поинаку не е предвидено;

8. "Катастарска околија" е катастарска единица составена од две или повеќе катастарски општини кои претставуваат економска целина со слични природни и други услови;

9. "Носител на право" е физичко лице, правно лице, Република Македонија или единица на локалната самоуправа на чие име е запишано правото на недвижноста во катастарот на недвижностите;

10. "Просторен податок" се координати на детални точки што ја дефинираат недвижноста во рамките на единствениот државен референтен систем;

11. "Описен податок" е податок со кој се врши опишување на својствата и карактеристиките на недвижностите (фактичко користење на земјиштето, класа, викано место, број на зграда или посебен дел од зграда, влез, кат, површина и

друго), на правата на недвижностите и на носителите на правата на недвижностите, кои се запишуваат во форма на број или текстуален запис;

12. "Основни геодетски работи" се работите кои го опфаќаат дефинирањето на државниот геодетски датум, картографската проекција и референтните мрежи со кои се реализира основниот геодетски референтен систем на постојани, хомогени геодетски точки во однос на кои се врши одредување на просторните податоци;

13. "Државен референтен систем" е координатен систем кој го сочинуваат збир на нумерички константи неопходни за да се дефинира положбата и другите својства на геодетските точки и објекти на територијата на Република Македонија;

14. "Геодетски референтни мрежи" се постојните тригонометриски, полигонометриски, полигонски, линиски и нивелмански мрежи како статични мрежи, како и активните мрежи на целата територија на Република Македонија;

15. "Пример на недвижностите" е прибирање на просторни и описни податоци за недвижностите во функција на востановување и одржување на катастарот на недвижностите и нивна обработка и обликување;

16. "Геодетски елаборат" е техничка документација за извршените основни геодетски работи, примерот на недвижностите во функција на востановување и одржување на катастарот на недвижностите, за извршените геодетски работи за посебни намени кои се од влијание за одржување на катастарот на недвижностите и за геодетските работи во функција на изготвување на топографските карти, прибрани на лице место;

17. "Катастарски план" е евиденција на просторните податоци во форма на графички приказ на хоризонталната претстава на теренот во државна проекција кој ги содржи просторните податоци за недвижностите;

18. "Геодетски работи за посебни намени" се геодетските работи кои се од влијание за одржување на катастарот на недвижностите;

19. "Просторна единица" е ограничен дел од просторот што се востановува заради евидентирање, собирање и обработка на статистичките и другите податоци од интерес за Република Македонија;

20. "Странка" е секое физичко и правно лице, државните органи и органите на единиците на локалната самоуправа;

21. "Подносител на пријава за запишување" е носителот на правото на недвижноста, негов законски застапник, полномошник, овластен претставник или лице кое е овластено да бара запишување согласно со закон;

22. "Национална инфраструктура на просторни податоци" е збир на активности со кои се овозможува квалитетно прибирање, водење, размена и користење на геореференцираните просторни податоци;

23. "Алфа-нумерички податоци" се податоци кои се запишуваат во форма на број или текстуален запис и

24. "Запишување по службена должност" е запишување на правата на недвижностите по пат на систематско запишување при востановување на катастар на недвижности, како и запишување на права на недвижностите во корист на Република Македонија.

Јавен интерес

Член 3

Востановувањето и одржувањето на катастарот на недвижностите, управувањето со Геодетско-катастарскиот информационален систем, како и воспоставувањето, одржувањето и јавниот пристап до Националната инфраструктура на просторните податоци се работи од јавен интерес.

Стратешки план и годишна програма

Член 4

(1) Основните геодетски работи, премерот на недвижностите во функција на катастарот на недвижностите, востановувањето и одржувањето на катастарот на недвижностите, државните топографски карти, регистарот на просторни единици, содржината и управувањето со податоците од Геодетско-катастарскиот информационален систем на Република Македонија, воспоставувањето, одржувањето и јавниот пристап до Националната инфраструктура на просторните податоци, се вршат врз основа на стратешки план и годишна програма за реализација на стратешкиот план.

(2) Стратешкиот план од ставот (1) на овој член го донесува Владата на Република Македонија на предлог на Агенцијата за катастар на недвижности за период од пет години.

(3) Годишната програма од ставот (1) на овој член ја донесува Агенцијата за катастар на недвижности на која согласност дава Владата на Република Македонија.

(4) Со планот и програмата од ставот (1) на овој член се утврдува видот и обемот на работите, средствата потребни за нивна реализација, како и изворите на средствата.

Меѓународна соработка

Член 5

Агенцијата за катастар на недвижности соработува со надлежните органи или институции на други земји од областа на геодезијата и катастарот на недвижностите.

ГЛАВА II

АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Основање на Агенција за катастар на недвижности

Член 6

(1) За вршење на работите на востановувањето и одржувањето на катастарот на недвижностите, управувањето со геодетско-катастарскиот информационален систем, како и воспоставувањето, одржувањето и јавниот пристап до Националната инфраструктура на просторните податоци се основа Агенција за катастар на недвижности (во натамошниот текст: Агенцијата).

(2) Агенцијата има својство на правно лице со права, обврски и одговорности утврдени со овој закон.

(3) Агенцијата има статут.

(4) Седиштето на Агенцијата е во Скопје.

(5) Агенцијата за својата работа одговара пред Владата на Република Македонија.

Принципи на работа

Член 7

Агенцијата работи врз основа на принципите на законитост, стручност, ефикасност, транспарентност, сервисна ориентација, професионалност и одговорност за работењето и постигнатите резултати.

Надлежност на Агенцијата

Член 8

(1) Надлежност на Агенцијата е:

- формирање и управување со Геодетско-катастарскиот информациона систем,
- вршење на основни геодетски работи,
- вршење на премер на недвижностите,
- запишување на правата на недвижностите,
- востановување и одржување на катастарот на недвижностите,
- геодетските работи за посебни намени од значење за Република Македонија утврдени од Владата на Република Македонија,
- изготвување на државни топографски карти,
- водење на регистар на просторни единици,
- воспоставување, одржување и овозможување на јавен пристап до Националната инфраструктура на просторните податоци и
- вршење надзор на работењето на трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи.

(2) Работите од ставот (1) алинеја 6 на овој член ги врши Агенцијата без надоместок.

Органи на Агенцијата

Член 9

(1) Органи на Агенцијата се Управен одбор и директор.

(2) Со Агенцијата управува Управниот одбор кој е составен од пет члена и тоа по еден член на предлог од Министерството за правда, Министерството за транспорт и врски, Министерството за финансии, Министерството за животна средина и просторно планирање и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Именување и разрешување на членовите на Управниот одбор

Член 10

(1) Членовите на Управниот одбор ги именува и разрешува Владата на Република Македонија за период од пет години, без право на повторен избор.

(2) Членовите на Управниот одбор избираат претседател од своите редови на првата седница на Управниот одбор.

(3) Кога некој член на Управниот одбор ќе престане да ја врши должноста пред истекот на мандатот, на негово место се именува друг член до истекот на мандатот на членот кој се заменува.

(4) Владата на Република Македонија може да го разреши претседателот или член на Управниот одбор пред истекот на мандатот:

- на негово барање,
- кога е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор подолго од шест месеца,
- кога му е изречена прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност на раководно лице во институцијата,
- на долготрајна тешка болест, која го спречува во извршувањето на обврските,
- ако ја изгуби деловната способност,
- доколку се утврди дека при извршување на функцијата сам или заедно со друг член на Управниот одбор дејствува спротивно на основните цели на законот, а кое може да се утврди од извештајот на ревизорот за степенот на постигнување на законските надлежности на Агенцијата и
- поради нестручно, непрофесионално и несовесно извршување на функцијата претседател или член на Управниот одбор на полето на

материјалното и финансиското работење, констатирано во извештајот на ревизорот.

Надлежност и начин на работата на Управниот одбор на Агенцијата

Член 11

(1) Управниот одбор на Агенцијата ги врши следниве работи:

- донесува статут на Агенцијата, на кој согласност дава Владата на Република Македонија,
- донесува деловник за работа,
- предлага стратешки план на Агенцијата,
- донесува годишна програма за реализација на стратешкиот план на Агенцијата,
- донесува годишен финансиски план,
- усвојува годишен извештај за работа,
- донесува подзаконски прописи за спроведување на овој закон,
- донесува акти за организација и систематизација на работните места на Агенцијата, како и акти за оценување и за системот на плати, надоместоци на плати и други надоместоци на вработените во Агенцијата,
- донесува тарифници утврдени со овој закон и
- други работи утврдени со овој закон и Статутот на Агенцијата.

(2) Управниот одбор работи и одлучува на седници.

Директор и заменик на директорот

Член 12

(1) Со Агенцијата раководи директор. Директорот на Агенцијата има заменик.

(2) Директорот на Агенцијата и заменикот на директорот ги избира и разрешува Владата на Република Македонија.

(3) Заменикот на директорот го заменува директорот со сите негови овластувања и одговорности во раководењето, во случај кога тој е отсутен, или кога поради болест и други причини не е во можност да ја врши својата функција. Заменикот на директорот врши работи од надлежност на директорот што тој ќе му ги довери.

Избор на директор и заменик на директорот

Член 13

(1) Изборот на директорот и заменикот на директорот се врши преку јавен оглас.

(2) Право на учество во јавниот оглас има физичко лице кое ги исполнува следниве услови:

- да има завршено најмалку високо образование и
- да има најмалку пет години работно искуство по дипломирањето, од кои најмалку три години на раководно место.

(3) Мандатот на директорот на Агенцијата и на заменикот на директорот е пет години, со можност за уште еден избор.

Разрешување на директорот и заменикот на директорот

Член 14

Директорот на Агенцијата и заменикот на директорот може да биде разрешен пред истекот на мандатот во случај:

а) ако со својата несовесна и неправилна работа предизвика нарушување во вршењето на работите на Агенцијата и причини штета утврдена во постапка согласно со закон;

б) ако не работи и не постапува според закон, статут и актите на Агенцијата, или неоправдано не ги спроведува одлуките на Управниот одбор, или постапува спротивно со нив;

в) кога е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на казна затвор подолго од шест месеца;

г) кога му е изречена прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност на раководно лице во институцијата;

д) на долготрајна тешка болест, која го спречува во извршувањето на обврските;

ѓ) ако ја изгуби деловната способност;

е) ако не достави извештај согласно со членот 15 став (2) од овој закон, односно ако и по истекот на рокот определен во истиот став не ги отстрани недостатоците и/или во тој рок повторно има недостатоци и/или загуби во финансиското работење и

ж) на негово барање.

Работи што ги врши директорот

Член 15

(1) Директорот на Агенцијата ги врши следниве работи:

- ја претставува и ја застапува Агенцијата,
- ја организира работата и раководи со стручните служби на Агенцијата,
- ги извршува одлуките на Управниот одбор,
- изготвува и му предлага на Управниот одбор стратешки план, годишна програма за реализација на стратешкиот план на Агенцијата, годишен финансиски план и извештај за работењето на Агенцијата за претходната година,
- изготвува и предлага на Управниот одбор подзаконски прописи за спроведување на овој закон,
- предлага тарифници утврдени со овој закон,
- предлага и ги извршува актите за организација и систематизација на работните места на Агенцијата, како и актите за оценување и за системот на плати, надоместоци на плати и други надоместоци на вработените во Агенцијата,
- издава и одзема лиценци за вршење на геодетските работи;
- се грижи за законито работење и трошење на финансиските средства на Агенцијата,
- издава упатства во врска со спроведувањето на овој закон и на прописите донесени врз основа на него,
- донесува поединечни акти за вработените од областа на работните односи и
- одлучува и за други прашања утврдени со овој закон и со статутот на Агенцијата.

(2) Директорот на Агенцијата е должен секои шест месеца да доставува извештај за работата на Агенцијата до Владата на Република Македонија. Ако од извештајот за работа се утврдат недостатоци и/или загуби во финансиското работење на Агенцијата директорот е должен истите да ги отстрани во наредните шест месеца.

(3) Директорот на Агенцијата и заменикот на директорот работата ја вршат професионално.

Овластување за вршење на работи

Член 16

(1) Директорот на Агенцијата може да овласти вработен во Агенцијата да потпишува акти, да решава за определени прашања и да врши други работи од надлежност на Агенцијата, освен за акти и работи кои во согласност со закон се во исклучива надлежност на директорот.

(2) Директорот на Агенцијата може во секое време да го одземе даденото овластување од ставот (1) на овој член.

(3) Даденото овластување од ставот (1) на овој член не го спречува директорот да ги врши работите.

Утврдување на внатрешна организација

Член 17

Внатрешната организација на Агенцијата се утврдува согласно со нејзиниот делокруг на работа утврден со овој закон.

Статут на Агенцијата

Член 18

Агенцијата има Статут со кој особено се уредуваат:

- работите од надлежностите на Агенцијата и начинот на нивното извршување,
- надлежностите на Управниот одбор и на директорот,
- начинот на избор и разрешување на членовите на Управниот одбор и на директорот,
- правата, обврските и одговорностите на вработените,
- внатрешната, регионалната и меѓународната соработка на Агенцијата и
- други прашања од значење за работењето на Агенцијата.

Финансирање на Агенцијата и ревизија

Член 19

(1) Средствата за работа на Агенцијата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија, приходи од надоместоци, донации и други извори согласно со закон.

(2) Приходите од надоместоци се користат за покривање на трошоците за тековното работење, развој и други надоместоци на вработените и за вршење на други активности.

(3) Доколку со работата на Агенцијата се остварат поголеми приходи од расходи, истите ќе се употребат за осовременување, унапредување на работата и опремување на Агенцијата, како и за стимулирање на работата на вработените.

Извори на средства на договорна основа

Член 20

(1) Во обезбедување на средства за реализација на стратешкиот план, годишната програма за реализација на стратешкиот план и годишниот финансиски план можат да учествуваат и единиците на локалната самоуправа, други правни лица и физички лица, врз основа на договор склучен со Агенцијата.

(2) За реализација на одделни проекти и користење на услуги што не се предвидени во стратешкиот план, годишните програми за реализација на стратешкиот план и годишниот финансиски план на Агенцијата, средствата ги обезбедуваат носителите на проектите, односно нарачателите на услугите врз основа на договор склучен со Агенцијата.

Стручна служба

Член 21

(1) Стручните, нормативно-правните, надзорните, административно-техничките, помошните и другите работи за потребите на Агенцијата ги врши стручната служба на Агенцијата.

(2) Стручните, нормативно-правните и надзорните работи, како и други работи во согласност со закон ги вршат катастарски службеници, а административно-техничките, помошните и другите работи ги вршат административно-технички и помошни работници.

Примена на прописи за правата, обврските и одговорностите на вработените

Член 22

(1) За катастарските службеници, во однос на правата, обврските и одговорностите од работен однос, се применуваат одредбите од овој закон, како и одредбите од Законот за работните односи, прописите од областа на здравственото, пензиското и инвалидското осигурување и општиот колективен договор на органите на државната управа и колективниот договор на Агенцијата.

(2) За вработените во Агенцијата кои вршат административно-технички и помошни работи, во однос на правата, обврските и одговорностите од работен однос, се применуваат одредбите од Законот за работните односи, прописите од областа на здравственото, пензиското и инвалидското осигурување и општиот колективен договор на органите на државната управа и колективниот договор на Агенцијата.

Катастарски службеници и лица со посебни должности и овластувања

Член 23

(1) Катастарските службеници, во зависност од видот на службените работи што ги извршуваат, се класифицираат во следниве групи:

- стручни советници на директорот,
- раководни катастарски службеници,
- стручни катастарски службеници,
- стручно-административни катастарски службеници и
- други катастарски службеници.

(2) Звањата на катастарските службеници од ставот (1) на овој член и звањата на административно-техничките и помошните работници се определуваат со актите за внатрешна организација и систематизација на работните места во Агенцијата.

(3) Лица со посебни должности и овластувања според овој закон се стручните советници на директорот, како и раководните катастарски службеници. Стручните советници на директорот, како и раководните катастарски службеници имаат положба, права и обврски на раководни службеници во органите на управата на Републиката.

(4) Катастарските службеници од ставот (1) на овој член, како и административно-техничките и помошните работници немаат статус на државни службеници.

(5) Вработените во Агенцијата имаат право на плата, надоместоци на плата и други надоместоци под услови утврдени со закон, колективен договор и договор за вработување.

(6) Средства за плати, надоместоци на плата и други надоместоци на вработените во Агенцијата, се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Соодветна и правична застапеност

Член 24

При вработувањето во Агенцијата се применува начелото на соодветна и правична застапеност на граѓаните кои припаѓаат на сите заедници, во сите звања утврдени со закон и почитување на критериумите на стручност и компетентност.

Конфликт на интереси

Член 25

(1) Вработениот во Агенцијата не смее да врши никаква друга функција, должност или дејност поврзана со остварување на профит која е во судир со извршувањето на неговите работни обврски.

(2) Вработениот во Агенцијата не смее да се регистрира како трговец поединец овластен геодет, ниту да врши дејност како сопственик или партнер во трговско друштво за геодетски работи.

(3) Вработениот во Агенцијата не смее да врши работи од надлежност на трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи од ставот (2) на овој член.

Престанок на работен однос при конфликт на интереси

Член 26

(1) Ако се утврди дека лицата вработени во Агенцијата постапуваат спротивно на членот 25 од овој закон им престанува работниот однос во Агенцијата со решение кое го донесува директорот на Агенцијата.

(2) Против решението за престанок на работниот однос од ставот (1) на овој член, вработениот има право на приговор до Управниот одбор на Агенцијата.

(3) Против решението за престанок на работниот однос од ставот (2) на овој член вработениот има право на тужба до надлежен суд.

Распоредување, прераспоредување, оценување и наградување

Член 27

(1) Вработениот во Агенцијата може на определено или неопределено време со решение на директорот да биде прераспореден на друго работно место кое одговара на неговото професионално искуство, знаење и квалификации.

(2) Вработениот во Агенцијата може со решение на директорот да биде постојано распореден на друго повисоко слободно работно место во рамките на Агенцијата по пат на унапредување, за што се објавува интерен конкурс.

(3) Вработените во Агенцијата во текот на своето работење се оценуваат еднаш годишно, најдоцна до првото тримесечје од следната година за годината која што изминала.

III. ГЕОДЕТСКО-КАТАСТАРСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН СИСТЕМ

Формирање на Геодетско-катастарски информационален систем

Член 28

За прибирање, обработка, одржување, управување, користење и дистрибуција на просторните и описните податоци за недвижностите во Агенцијата се формира Геодетско-катастарски информационален систем на Република Македонија (во натамошниот текст: ГКИС).

Содржина на Геодетско-катастарскиот информациона систем

Член 29

(1) ГКИС содржи просторни и описни податоци од катастарот на недвижностите, основните геодетски работи, премерот на недвижностите, топографските карти и регистарот на просторни единици, како и податоци за бесправно изградени објекти и за временни објекти.

(2) ГКИС е составен од следниве делови: основни геодетски работи, катастар на недвижности, евиденција за бесправно изградени објекти, евиденција за временни објекти, топографски карти и регистар на просторни единици.

(3) Податоците за бесправно изградените и за времените објекти се водат како посебни евиденции, одделно од податоците од катастарот на недвижностите.

(4) ГКИС се води во електронска и во писмена форма.

Функции на Геодетско-катастарскиот информациона систем

Член 30

ГКИС овозможува прибирање, обработка, одржување и управување со описните и просторните податоци од катастарот на недвижностите, основните геодетски работи, премерот на недвижностите, топографските карти и регистарот на просторни единици.

Чување и заштита на податоците во Геодетско-катастарскиот информациона систем

Член 31

(1) Податоците од ГКИС во писмена форма се чуваат во посебни простории, услови и опрема за сместување, заради нивна трајна заштита.

(2) Податоците од ГКИС во електронската форма се чуваат во посебни комјутерски системи.

Електронска форма на Геодетско-катастарскиот информациона систем

Член 32

(1) Агенцијата обезбедува сигурност на податоците во електронска форма во ГКИС преку мерки на физичка и техничка заштита, како и преку двојно чување на податоците на две физички оддалечени локации.

(2) Во ГКИС во електронска форма, за секоја запишана промена во катастарот на недвижности се регистрира дата и час кога промената е запишана, како и лицето кое ја запишало промената.

(3) Електронскиот систем обезбедува строго контролиран пристап до ГКИС со различен степен на достапност.

Заштита на податоците од Геодетско-катастарскиот информациона систем

Член 33

Агенцијата презема правни, организациони и технолошки постапки и мерки за заштита на податоците во писмена и во електронска форма од ГКИС, со кои се спречува нелегално прибирање, обработка, чување, користење или пренос на податоците, случајна или намерна измена или уништување на податоците, како и нелегално изнесување на податоците надвор од Агенцијата.

Користење, дистрибуција, пристап и издавање на податоците од Геодетско-катастарскиот информациона систем

Член 34

(1) ГКИС овозможува користење, дистрибуција и пристап до неговите податоци, како и нивно издавање.

(2) Непосреден пристап до податоците во писмена форма од ГКИС се врши во работните простории во присуство на овластено лице вработено во Агенцијата.

(3) Користење, дистрибуција и пристап до податоците од електронскиот систем на ГКИС од страна на корисниците се остварува преку глобална електронска мрежа која е поврзана со локалната електронска мрежа на Агенцијата.

Електронско поврзување

Член 35

(1) Физичките и правните лица, како и сите други заинтересирани субјекти можат под услови определени со овој закон, со непосредно електронско поврзување да добиваат податоци од ГКИС.

(2) Податоците од ставот (1) на овој член можат да бидат во форма на информација или во форма на јавна исправа.

Издавање на податоци од евиденциите за бесправно изградени објекти и за временни објекти

Член 36

(1) Податоците од евиденциите за бесправно изградените објекти и за времените објекти се издаваат како евидентен лист и лист за временни објекти.

(2) Евидентниот лист е извод од посебната евиденција од ставот (1) на овој член и содржи податоци за:

- катастарската парцела на која се наоѓаат бесправно изградените објекти,
- бесправно изградените објекти и
- владетелите на бесправно изградените објекти.

(3) Листот за временни објекти е извод од посебната евиденција од ставот (1) на овој член и содржи податоци за:

- катастарската парцела на која се наоѓаат времените објекти,
- времените објекти и
- владетелите на времените објекти.

(4) Евидентниот лист и листот за временни објекти не се јавни исправи врз основа на кои може да се докаже правото на недвижностите и во посебните евиденции од ставот (1) на овој член не се запишуваат промените на податоците за овие објекти.

Надоместок за користење на податоците од Геодетско-катастарскиот информационален систем

Член 37

(1) За користење и за увид во податоците од ГКИС се плаќа надоместок, освен кога податоците се издаваат за потребите на министерствата.

(2) Висината на надоместокот за користење и за увид во податоците од ГКИС, зависи од реалните трошоци за нивното изготвување, формата и обемот на податоците.

Подзаконски прописи

Член 38

(1) Начинот на користење, дистрибуција, пристап, издавање, чување и заштита на податоците од ГКИС, како и формата и содржината на образецот на евидентниот лист и листот за временни објекти го пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

(2) Висината на надоместокот за користење и увид во податоците од ГКИС се утврдуваат со тарифник кој го донесува Управниот одбор на Агенцијата на кој согласност дава Владата на Република Македонија.

IV. ОСНОВНИ ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ

Поим

Член 39

Основните геодетски работи се работи со кои се врши:

- дефинирање на државниот референтен систем,
- поставување, обновување и одржување на геодетските точки од постојните геодетски референтни мрежи во однос на кои се врши премер на просторните податоци,
- имплементација на Гаус-Кригеровата проекција и
- проектирање и воспоставување на нова активна геодетска референтна мрежа.

Државен референтен систем

Член 40

Државниот референтен систем ги опфаќа следниве референтни системи:

- просторен (тридимензионален) референтен систем,
- хоризонтален (дводимензионален) референтен систем,
- вертикален (еднодимензионален) референтен систем,
- гравиметриски референтен систем и
- астрономски референтен систем.

Геодетски референтни мрежи

Член 41

(1) Геодетските мрежи врз основа на кои се врши позиционирање на недвижностите и другите просторни објекти ги сочинуваат точки со геометриски облик во зависност од типот на мрежата.

(2) Мрежите од ставот (1) на овој член ја покриваат целата територија на Република Македонија и се класифицирани како:

- тригонометриски,
- полигонометриски,
- полигонски,
- линиски и
- нивелмански.

Намена на мрежите

Член 42

Мрежите од членот 41 на овој закон претставуваат основа за изработка на аналогни и дигитални катастарски планови, изработка на топографски карти, димензионирање и одржување на просторните единици и државната граница, како и за геодетско-техничките работи за уредување на земјиштето.

Државна проекција

Член 43

Државната проекција во Република Македонија е Гаус-Кригерова, со следниве карактеристики:

- попречна, цилиндрична и комфорна проекција,
- три степенска меридијанска зона на пресликување,

- централен меридијан е дваесет и првиот меридијан во однос на Гринич и
- Земјин елипсоид, Беселов 1841.

Активна геодетска референтна мрежа

Член 44

(1) Активната геодетска референтна мрежа ја сочинуваат перманентни и активни станици со системи за примање и дистрибуција на сигнали и податоци.

(2) Мрежата од ставот (1) на овој член се воспоставува на целата територија на Република Македонија, а услови за нејзино креирање и одржување обезбедува Агенцијата.

Поставување на точки од активната геодетска референтна мрежа

Член 45

(1) Точката од активната геодетска референтна мрежа се поставува на недвижност во сопственост на Република Македонија.

(2) Ако точката од активната геодетска референтна мрежа се поставува на недвижност во приватна сопственост, поставувањето на точката се врши по претходно решавање на имотно-правните односи.

(3) Решавањето на имотно-правните односи од ставот (2) на овој член се уредува на начин што на делот на недвижноста на кој се поставува точката од активната геодетска референтна мрежа се утврдува право на службеност, во корист на Агенцијата.

(4) За поставување на точките од референтната мрежа на недвижноста Агенцијата составува записник за поставување. Записникот ги содржи описните и просторните податоци за недвижноста, ознака за точките, нивната местоположба прикажана на графички дел од записникот, како и укажување дека дејствието на оштетување на точките претставува кривично дело казниво со закон.

(5) Врз основа на записникот, директорот на Агенцијата донесува решение за поставување на точките од референтните мрежи, кое особено содржи известување за обврските од членовите 46 и 47 на овој закон за носителите на правата врз недвижностите.

Чување на точките од референтните мрежи

Член 46

(1) Агенцијата со решението од членот 45 став (5) на овој закон ги известува носителите на правата на недвижноста за видот и положбата на точките од референтната мрежа кои ќе бидат поставени на нивната недвижност.

(2) Точките од референтните мрежи поставени на недвижноста не смеат да се уништуваат, оштетуваат, ниту пак неовластено да се преместуваат.

(3) Носителите на правата на недвижностите на кои се наоѓаат точки од референтните мрежи се должни секое отстранување, оштетување, поместување или уништување, во рок од 15 дена од денот на дознавањето да го пријават на Агенцијата.

Оштетување, поместување или уништување на точки од референтните мрежи

Член 47

(1) Ако на недвижноста на која се наоѓаат точки од референтните мрежи се вршат градежни или друг вид на работи со кои можат да се оштетат, поместат или уништат точките, изведувачот на работите е должен најмалку 15 дена пред нивното започнување да ја известува Агенцијата.

(2) Трошоците за поместување на точките и за работите сврзани со одредувањето на параметрите и димензиите за вклопувањето на точките од ставот (1) на овој член во референтната мрежа паѓаат на товар на изведувачот на работите.

Геодетски елаборат за основни геодетски работи

Член 48

За извршените теренски геодетски работи од основните геодетски работи се изготвува геодетски елаборат во кој е содржана техничката документација од извршените геодетски работи.

Подзаконски прописи

Член 49

Начинот на извршување на основните геодетски работи и формата и содржината на геодетскиот елаборат за извршените основни геодетски работи го пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

V. ПРЕМЕР НА НЕДВИЖНОСТИ

Работи при премерот

Член 50

При премерот на недвижностите (во натамошниот текст: премер) се прибираат просторни дводимензионални (во натамошниот текст: 2д) податоци и описни податоци за недвижностите и се врши нивна обработка и обликување во функција на востановување и одржување на катастарот на недвижностите.

Предмет на премерот

Член 51

Предмет на премерот е прибирање на податоците од членот 50 на овој закон за границата на катастарската општина, како и за катастарските парцели, зградите, посебните делови од згради и други објекти.

Катастарска општина

Член 52

(1) Катастарската општина како основна катастарска единица, по правило, опфаќа подрачје на едно населено место.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, една катастарска општина може да се формира за подрачјата на две или повеќе населени места, за дел од населено место или за делови од повеќе населени места.

Обновување и обележување на границата на катастарска општина

Член 53

(1) Пред почетокот на премерот кој е во функција на систематското запишување на правата на недвижностите, границата на катастарската општина која е предмет на премерот ја обновува и обележува комисија формирана од директорот на Агенцијата.

(2) Обновувањето и обележувањето на границата од ставот (1) на овој член се врши со поставување на гранични белези, изработка на скица за омеѓување и опишување на границите во записник на омеѓување што го составува комисијата од ставот (1) на овој член.

Опфат на границата на катастарската општина

Член 54

(1) Границата на катастарската општина по правило се поклопува со границите на катастарските парцели добиени од извршениот премер по должина на границите на соседните катастарски општини.

(2) По исклучок на ставот (1) на овој член, катастарската општина која е предмет на премерот може да опфаќа делови од соседните катастарски општини кои согласно со фактичката состојба гравитираат кон новата катастарска општина, а се наоѓаат во иста единица на локалната самоуправа, во согласност со единицата на локалната самоуправа.

Менување на границите на катастарските општини

Член 55

Границите на катастарските општини во кои е востановен катастар на недвижности може да ги менува Владата на Република Македонија со одлука донесена на предлог на Агенцијата.

Дефинирање на катастарската општина во референтниот систем

Член 56

Просторните 2д податоци за границата на катастарската општина овозможуваат нејзино дефинирање во референтниот систем, а описните податоци даваат подетални информации за границата на катастарската општина.

Подзаконски прописи

Член 57

Начинот на обновувањето, обележувањето и менувањето на границите на катастарската општина со востановен катастар на земјиште која е предмет на премерот го пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

Единствен идентификатор на катастарска парцела

Член 58

(1) Катастарската парцела се означува со единствен идентификатор во рамките на ГКИС со кој се поврзува со сите други просторни и описни податоци за недвижностите.

(2) Единствениот идентификатор го сочинуваат описните податоци за името на катастарската општина и за бројот на катастарската парцела.

Податоци за катастарска парцела

Член 59

(1) Границите на катастарската парцела се дефинирани од меѓни точки кои образуваат полигон.

(2) Податоците за положбата 2д и обликот на катастарската парцела се прикажуваат на катастарскиот план.

(3) Описните податоци за катастарската парцела кои се однесуваат на бројот на катастарската парцела, индикација, начин на користење на земјиштето и класата се прикажуваат и на катастарскиот план и во електронската база на податоци.

(4) Описните податоци за катастарската парцела кои се однесуваат на адресата, односно виканото место и за површината на катастарската парцела, како и за носителите на правата на катастарската парцела се внесуваат само во електронската база на податоци.

Згради, посебни делови од згради и други објекти

Член 60

(1) Предмет на премер заради востановување и одржување на катастарот на недвижностите се згради, посебни делови од згради и други објекти кои претставуваат функционална целина трајно поставена на катастарската парцела.

(2) Зградите, посебните делови од згради и другите објекти се означуваат со единствен идентификатор во ГКИС кој го сочинуваат описни податоци за името на катастарската општина, бројот на катастарската парцела и бројот на зградата, односно бројот на посебниот дел од зградата.

(3) За зградите и посебните делови од згради од ставот (1) на овој член се прибираат податоци за:

- просторните податоци за основата на зградата,
- внатрешната површина,
- описните податоци за намената, катноста, бројот на зградата, бројот на влезот, бројот на станот и
- описни податоци за носителите на правата на зградата или посебните делови од зградата.

(4) За другите објекти (силоси, резервоари и друго) за кои не можат да се прибираат податоци за внатрешна површина, покрај податоците од ставот (3) алинеи 1 и 4 на овој член се прибираат и описни податоци за волумен (зафатнина) на објектите.

(5) Просторните 2д податоци за основата на зградата, бројот на зградата и намената се прикажуваат на катастарскиот план.

(6) Описните податоци за зградата и посебните делови од зграда, за површината на зградата и посебните делови од зградата, како и за носителите на правата на зградата и посебните делови од зградата се внесуваат во електронската база на податоци.

(7) При премерот од ставот (1) на овој член не се мерат заедничките делови од зградите како ходници, скали, лифтови, помошни простории и други заеднички простории кои се во функција на посебните делови од зградите.

Катастарско класирање на земјиштето

Член 61

(1) Катастарско класирање на земјиштето се врши кога се прибираат податоците за недвижностите заради систематско запишување на правата на недвижностите.

(2) Промените на еднаш извршеното катастарско класирање се вршат при одржување на катастарот на недвижностите, по барање на странка.

Опфат на катастарско класирање на земјиштето и начин на користење на земјиштето

Член 62

(1) Катастарското класирање на земјиштето опфаќа утврдување на начинот на користење на земјиштето и класата за секоја катастарска парцела во една катастарска општина, врз основа на природните и економските услови за земјоделско, шумско и друго производство на постојната култура на земјиштето.

(2) Под природни услови за земјоделско, шумско и друго производство во смисла на ставот (1) на овој член се подразбираат педолошките својства на земјиштето, климата, положбата, изложеноста и водниот режим, а под економски услови се подразбираат развиеноста на патната мрежа и оддалеченоста од пазарот.

(3) Како катастарска култура се смета земјиштето на кое се определени начинот и можностите за негово искористување за земјоделско, шумско и друго производство (во натамошниот текст: начин на користење на земјиштето).

(4) Според начинот на користење на земјиштето, земјиштето се распоредува како плодно, неплодно земјиште под стакленици (оранжерии) и земјиште под вода.

(5) Плодните земјишта се распоредуваат како ниви, оризови ниви, градини, овоштарници, лозја, ливади, пасишта, шуми, трстици и мочуришта.

(6) Плодните земјишта според начинот на користење се распоредуваат во осум катастарски класи.

(7) Неплодните земјишта се распоредуваат како природно неплодно земјиште (долови, камењари и друго) и како вештачко неплодно земјиште (градежно неизградено земјиште и градежно изградено земјиште: земјиште под зграда, улици, патишта, мостови и друго).

(8) Земјиштето под стакленици (оранжерии) е земјиште кое се користи за земјоделски цели, а стаклениците изградени врз основа на градежно-техничка документација се во функција на негово подобро искористување.

(9) Земјиштето под води се распоредува како земјиште под истечни води (потоци и реки) и земјиште под стојни води (природни и вештачки езера).

(10) Неплодните земјишта не се распоредуваат во катастарски класи.

Утврдување на начинот на користење на земјиштето

Член 63

(1) За утврдување на начинот на користење на плодното земјиште и класите на плодното земјиште најнапред се определуваат огледни земјишта во рамките на катастарската околија за секој начин на користење на земјиштето и класа посебно.

(2) Огледните земјишта во катастарската околија се истовремено и огледни земјишта во катастарската општина во која се наоѓаат.

(3) Начинот на користење на земјиштето и класите на катастарската парцела во рамките на катастарската општина се определуваат врз основа на огледните земјишта од ставот (2) на овој член.

Огледни земјишта

Член 64

(1) Како огледни земјишта се сметаат одделните катастарски парцели врз основа на кои се определува просечен принос од земјоделско, шумско и друго производство за определена класа земјиште.

(2) Основата на катастарското класирање на земјиштето, односно огледните земјишта ги утврдува Агенцијата.

Определување на огледни земјишта и промена на начинот на користење

Член 65

(1) Определувањето на огледните земјишта во катастарската општина, како и утврдувањето на начинот на користење на земјиштето и класите на земјиштето за секоја катастарска парцела во катастарската општина во функција на систематското запишување на правата на недвижностите, како и промените на класите на земјиштето во постапка на одржување на катастарот на недвижностите, ги врши Агенцијата.

(2) При определување на огледните земјишта и утврдување на начинот на користење на земјиштата Агенцијата е должна да ги користи податоците од

регистрите кои се водат во органот на државната управа надлежен за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) По востановувањето на катастарот на недвижностите, промените на запишаниот начин на користење на земјиштето ги врши Агенцијата по пријава од странка.

Подзаконски прописи

Член 66

Начинот на катастарското класирање на земјиштето, формата и содржината на геодетскиот елаборат за утврдена промена на начинот на користење на земјиштето, како и формата и содржината на образецот на пријавата од членот 65 став (3) на овој закон го пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

Вршење премер на недвижностите во функција на систематско запишување на правата на недвижностите

Член 67

(1) За премерот на недвижностите што се врши во функција на систематско запишување на правата на недвижностите, Агенцијата е должна најмалку 30 дена пред започнувањето на постапката на премер на недвижностите да ги извести носителите на правата на недвижностите на подрачјето кое е предмет на премерот да извршат обележување на границите на катастарската парцела со трајни и видни белези.

(2) Носителите на правата на недвижностите од ставот (1) на овој член се должни обележувањето на границите на катастарските парцели да го извршат на свој трошок.

(3) За извршениот премер на недвижностите што се врши во функција на систематско запишување на правата на недвижностите се изготвува геодетски елаборат. Геодетскиот елаборат ја содржи техничката документација од извршениот премер на недвижностите.

(4) Кон геодетскиот елаборат од ставот (3) на овој член се приложува изјава за идентификација од извршеното споредување на податоците за катастарската парцела и за зградите, посебните делови од згради и другите објекти прибрани со премерот со податоците за истите содржани во постојната катастарска евиденција и со податоците кои се содржани во исправата за правниот основ (во натамошниот текст: изјава за идентификација).

Обработка и обликување на податоците од премерот и добивање архивски оригинали на катастарските планови

Член 68

(1) По извршениот премер, кога податоците се во функција на систематско запишување на правата на недвижностите по службена должност, се врши нивна обработка и обликување со што се добиваат архивски оригинали на катастарските планови.

(2) Архивските оригинали на катастарските планови се изработуваат во размер од 1:1000, 1:2500 и 1:5000.

(3) Архивските оригинали на катастарските планови можат да се изработуваат и во размер од 1:500.

(4) Од архивските оригинали на катастарските планови се изготвуваат работни оригинали на кои се нанесуваат податоците за недвижностите содржани во правните основи.

(5) Дигиталните податоци од катастарските планови се внесуваат во електронската база на податоци во ГКИС.

Геодетски елаборат од премерот

Член 69

(1) Геодетскиот елаборат од извршениот премер во функција на систематско запишување на правата на недвижностите е збир од просторни и описни податоци за:

- недвижностите предмет на премерот,
- границата на катастарската општина која е опфатена со премерот и
- обработените и обликувани просторни и описни податоци за недвижностите од премерот.

(2) Доколку постои несогласување на просторните податоци за недвижностите прибрани со премерот со податоците содржани во правниот основ и во постојната катастарска евиденција, во геодетскиот елаборат се прикажуваат утврдените разлики, односно несогласувања.

(3) Доколку при премерот странката не приложила правен основ или не била присутна за да ги обезбеди просторните податоци за недвижностите од правниот основ, во геодетскиот елаборат се става забелешка дека е изготвен само врз основа на податоците прибрани со премерот и податоците содржани во постојната катастарска евиденција.

(4) Геодетскиот елаборат од ставот (1) на овој член се чува трајно.

Одржување на работните оригинали на катастарските планови

Член 70

(1) За одржување на работните оригинали на катастарските планови се користат податоците од премерот на недвижностите усогласени со податоците содржани во правните основи за запишувањето.

(2) Одржувањето на работните оригинали на катастарските планови се врши со точност со која истите се изработени.

Премер по барање на странка

Член 71

(1) Премерот во функција на поединечно запишување на правата на недвижностите, запишување на незапишани права по востановен катастар на недвижности и во функција на одржување на катастарот на недвижностите се врши по барање на странка.

(2) За извршениот премер од ставот (1) на овој член се изготвува геодетски елаборат кој ја содржи техничката документација од извршениот премер на недвижностите.

(3) Кон геодетскиот елаборат од извршениот премер во функција на поединечно запишување во катастарот на недвижностите и за запишување на незапишани права по востановен катастар на недвижности се прилага и изјава за идентификација од членот 67 став (4) на овој закон.

Подзаконски прописи

Член 72

Начинот на извршување на премерот, формата и содржината на геодетските елаборати од извршениот премер, формата и содржината на образецот на изјавата за идентификација, начинот на обработката и обликувањето на податоците за недвижностите предмет на премерот, како и содржината и размерот на катастарските планови ги пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

VI. ТРГОВЦИ ПОЕДИНЦИ ОВЛАСТЕНИ ГЕОДЕТИ И ТРГОВСКИ ДРУШТВА ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ

Работи што ги вршат трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи

Член 73

(1) Теренските геодетски работи кои се однесуваат на основните геодетски работи и премерот ги вршат трговци поединци овластени геодети и трговски друштва за геодетски работи, под услови и на начин определени со овој закон, како јавни овластувања.

(2) Теренските геодетски работи кои се однесуваат на топографските карти можат да ги вршат лицата од ставот (1) на овој член, кога се избрани согласно со прописите за јавни набавки.

(3) Трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи покрај работите од ставовите (1) и (2) на овој член ги извршуваат и геодетските работи за посебни намени кои се од влијание за одржување на катастарот на недвижностите.

(4) Трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи, работите ги вршат на целата територија на Република Македонија.

(5) Во називот на трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи не смее да се содржи зборот „катастар“.

Геодетски работи за посебни намени

Член 74

(1) Геодетски работи за посебни намени се геодетски работи сврзани со изготвување на нумерички податоци за недвижностите кои служат за решавање на имотно-правните односи на недвижностите.

(2) За извршените геодетски работи за посебни намени се изготвува геодетски елаборат.

Услови потребни за вршење на геодетски работи

Член 75

Трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи за да можат да вршат теренски геодетски работи од основните геодетски работи, теренски геодетски работи кои се однесуваат на топографските карти, премер и геодетски работи за посебни намени, треба да ги исполнат следниве услови да:

- се регистрирани во трговскиот регистар со претежна дејност вршење на геодетски работи,
- имаат вработено најмалку две лица од геодетска струка од кои најмалку еден овластен геодет,
- се осигурани од одговорност за направена штета и
- имаат лиценца за вршење на геодетските работи.

Странски геодетски инженери

Член 76

(1) Геодетските работи од членот 73 ставови (1), (2) и (3) на овој закон можат да ги вршат и странски правни лица регистрирани за вршење на геодетски работи во државата во која им се наоѓа седиштето, под услови и на начин утврдени со овој закон, доколку се избрани на меѓународен тендер, согласно со прописите за јавни набавки.

(2) Странски геодетски инженер со овластување од друга држава, може да врши геодетски работи на територијата на Република Македонија, под услови на реципроцитет, со овластување потврдено од Комората на овластени геодети (во натамошниот текст: Комората), доколку ги познава законите и другите прописи на Република Македонија од областа на геодетските работи.

(3) Странски геодетски инженер работите од членот 73 ставови (1), (2) и (3) на овој закон ги врши врз основа на договор со трговец поединец овластен геодет или трговско друштво за геодетски работи регистрирано во Трговскиот регистар при Централниот регистар на Република Македонија со претежна дејност вршење на геодетски работи.

Овластен геодет

Член 77

Овластен геодет е физичко лице овластено за вршење на геодетски работи, и тоа:

- премер,
- теренски геодетски работи кои се однесуваат на основните геодетски работи и на топографските карти и
- геодетски работи за посебни намени.

Стекнување овластување за овластен геодет

Член 78

(1) Со овластување за овластен геодет може да се стекне секое физичко лице кое ги исполнува следниве услови да:

- е државјанин на Република Македонија,
- е дипломиран геодетски инженер со најмалку три години работно искуство на геодетски работи како дипломиран геодетски инженер и
- има положено испит за стекнување овластување за овластен геодет.

(2) Испитот од ставот (1) алинеја 3 на овој член се полага пред Комисија за полагање на испит за овластен геодет при Комората.

(3) За полагање на испитот од ставот (1) алинеја 3 на овој член се плаќа надоместок на Комората.

(4) Висината на надоместокот за полагање на испитот за стекнување на овластување за овластен геодет се утврдува во зависност од направените трошоци потребни за обезбедување на просторни и материјални услови за спроведување на испитот. Висината на надоместокот за полагање на испитот ја пропишува Комората.

(5) Комората е должна по спроведувањето на испитот во рок од пет дена да ги извести лицата кои не го положиле испитот, а на лицата кои го положиле испитот да им издаде овластување.

(6) Издадените овластувања за овластени геодети Комората ги запишува во Именикот на овластени геодети.

Издавање и продолжување на овластување за овластен геодет

Член 79

(1) Овластувањето за овластен геодет се издава за период од десет години.

(2) Овластувањето за овластен геодет се продолжува на секои десет години доколку овластениот геодет во текот на десетте години посетувал по 20 часа годишно континуирана едукација од областа на геодетските работи.

(3) За продолжување на овластувањето за овластен геодет имателот на овластувањето шест месеца пред истекот на рокот на важење на издаденото

овластување до Комората поднесува барање кон кое приложува сертификат за посетената едукација од ставот (2) на овој член, издаден од страна на Комората.

(4) Против решението на Комората со кое не се продолжува овластувањето за овластен геодет може да се поднесе жалба до директорот на Агенцијата во рок од 15 дена од доставувањето на решението. Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

Престанок на овластување за овластен геодет

Член 80

Овластувањето за овластен геодет престанува да важи:

- со смрт на овластениот геодет,
- ако овластениот геодет целосно ја изгуби деловната способност и
- ако овластениот геодет се наоѓа на издржување на казна затвор за извршено кривично дело во вршењето на геодетските работи за кое му е изречена казна затвор подолго од шест месеца.

Одземање на овластување за овластен геодет

Член 81

Овластувањето за овластен геодет се одзема, ако:

- овластениот геодет во извршувањето на геодетските работи не постапува согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и согласно правилата и стандардите на геодетската струка,
- на овластениот геодет му е изречена прекршочна санкција - забрана на вршење професија, дејност или должност,
- овластениот геодет делумно ја изгуби деловната способност и
- овластениот геодет во рокот определен во членот 79 став (3) од овој закон не поднесе барање за продолжување на овластувањето за овластен геодет.

Одземање на овластување за овластен геодет кога не постапува согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и согласно правилата и стандардите на геодетската струка

Член 82

(1) Во случајот од членот 81 став (1) алинеја 1 на овој закон овластувањето за овластен геодет го одзема Комората на предлог на директорот на Агенцијата кога при извршениот надзор над работењето на трговецот поединец овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи од страна на Агенцијата се утврдат незаконитости во извршувањето на геодетските работи.

(2) За одземање на овластувањето од ставот (1) на овој член Комората донесува решение.

(3) Против решението за одземање на овластувањето не е дозволена жалба, а може да се поднесе тужба за пред надлежен суд.

(4) Одземањето на овластувањето се запишува во Именикот на овластени геодети.

Стекнување на ново овластување

Член 83

(1) Овластениот геодет на кого му е одземено овластувањето во случајот од членот 81 став (1) алинеја 1 на овој закон не може пред истекот на пет години од денот на одземањето на овластувањето да поднесе барање за стекнување на ново овластување.

(2) За стекнување на новото овластување од ставот (1) на овој член лицето повторно треба да ги исполни условите предвидени во членот 78 став (1) од овој закон.

Одземање на овластување за овластен геодет во случај на изречена прекршочна санкција и делумно губење на деловната способност

Член 84

Управниот одбор на Комората во случајот од членот 81 став (1) алинеи 2 и 3 на овој закон го одзема овластувањето за овластен геодет, со право по истекот на времето за кое е изречена прекршочна санкција, односно по престанок на причините за делумно губење на деловната способност да побара враќање на овластувањето, што го докажува со доставување на соодветен акт од надлежен орган.

Одземање на овластување за овластен геодет во случај на неподнесување на барање за продолжување на овластувањето за овластен геодет

Член 85

(1) Управниот одбор на Комората во случајот од членот 81 став (1) алинеја 4 на овој закон го одзема овластувањето за овластен геодет со право да може да се бара враќање на овластувањето.

(2) Овластениот геодет на кого му е одземено овластувањето во случајот од членот 81 став (1) алинеја 4 на овој закон не може пред истекот на една година од денот на одземањето на овластувањето да бара враќање на овластувањето.

Подзаконски прописи

Член 86

Начинот на вршење на геодетските работи за посебни намени, како и формата и содржината на геодетските елаборати за извршените геодетски работи за посебни намени, начинот за стекнување и продолжување на овластувањето за овластен геодет, формата и содржината на образецот на овластувањето, како и формата, содржината и начинот на запишување и водење на Именикот на овластени геодети го пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

Осигурување од одговорност за штета

Член 87

(1) Трговецот поединец овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи се должни пред да започнат со работа да се осигураат од одговорност за штета која би можеле да им ја причинат на трети лица при вршењето на работите.

(2) Најнискиот износ на осигурувањето од одговорност за штета од ставот (1) на овој член изнесува 15.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на склучувањето на договорот за осигурување.

(3) Трговецот поединец овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи се должни уредно да го продолжуваат осигурувањето од одговорност, а примерок од договорот за осигурување, односно за продолжување на осигурувањето да достават до Агенцијата во рок од седум дена од денот на склучувањето на договорот за осигурување.

Лиценца за вршење на геодетски работи

Член 88

(1) Трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи за да отпочне со работа потребно е да има лиценца за вршење на геодетските работи (во натамошниот текст: лиценца).

(2) Лиценцата од ставот (1) на овој член се издава на трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи кој ги исполнува следниве услови да:

- е регистриран со претежна дејност вршење на геодетски работи,
- има вработено најмалку две лица од геодетска струка од кои еден овластен геодет,
- е осигуран од одговорност за штета и
- исполнува услови за простории и опрема потребни за извршување на геодетските работи.

(3) Лиценцата од ставот (1) на овој член ја издава Агенцијата

(4) За стекнување со лиценца за вршење на геодетски работи се плаќа надоместок на Агенцијата.

(5) Висината на надоместокот за издавање лиценца се утврдува во зависност од направените трошоци потребни за вршење на увид во исполнетоста на условите потребни за вршење на геодетските работи. Висината на надоместокот за издавање лиценца за вршење на геодетски работи ја пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

(6) Издадените лиценци на трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи се запишуваат во Именикот на трговци поединци овластени геодети и трговски друштва за геодетски работи што го води Агенцијата.

Услови за работа на подружница

Член 89

(1) За извршување на геодетските работи од членот 73 ставови (1), (2) и (3) на овој закон, трговските друштва за геодетски работи може да основаат подружници за вршење на геодетски работи.

(2) Подружниците од ставот (1) на овој член можат да започнат со работа доколку имаат најмалку еден овластен геодет и простории и опрема согласно со одредбите од членот 88 став (2) алинеја 4 на овој закон.

(3) За увидот во исполнетоста на условите од ставот (2) на овој член директорот на Агенцијата формира комисија.

(4) Комисијата составува записник за извршениот увид за исполнетоста на условите од ставот (2) на овој член.

(5) Врз основа на записникот од ставот (4) на овој член директорот на Агенцијата донесува решение.

(6) Врз основа на решението од ставот (5) на овој член подружниците се запишуваат во Именикот на трговци поединци овластени геодети и трговски друштва за геодетски работи од членот 88 став (6) на овој закон.

(7) За вршење на увид во исполнетоста на условите потребни за вршење на геодетските работи на подружниците се плаќа надоместок на Агенцијата.

(8) Висината на надоместокот од ставот (7) на овој член се утврдува во зависност од направените трошоци потребни за вршење на увид во исполнетоста на условите потребни за вршење на геодетските работи. Висината на надоместокот ја пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

Вршење на геодетските работи согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и согласно со правилата и стандардите на геодетската струка

Член 90

Трговецот поединец овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи се должни геодетските работи да ги вршат согласно со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и согласно со правилата и стандардите на геодетската струка.

Заверка и спроведување на геодетски елаборат

Член 91

(1) За извршените геодетски работи трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи изготвува геодетски елаборат.

(2) Во зависност од видот на геодетските работи, геодетскиот елаборат може да се изработи за теренските геодетски работи кои се однесуваат на основните геодетски работи, премерот, теренските геодетски работи кои се однесуваат на топографските карти и за геодетските работи за посебни мени кои се од влијание за одржување на катастарот на недвижностите.

(3) Секој геодетски елаборат мора да биде заверен и потпишан од овластениот геодет регистриран како трговец поединец овластен геодет, односно од овластен геодет вработен во трговското друштво за геодетски работи.

(4) Геодетските елаборати за извршени геодетски работи за посебни намени се доставуваат на заверка во Агенцијата. Со заверката Агенцијата тврди дека при изработката на геодетскиот елаборат се користени податоци од ГКИС и дека за истите е платен надоместок согласно со овој закон.

(5) Висината на надоместокот за заверка на геодетскиот елаборат од ставот (4) на овој член зависи од обемот и содржината на податоците во геодетскиот елаборат.

(6) Геодетските елаборати за извршените геодетски работи се доставуваат до Агенцијата на спроведување.

(7) Агенцијата е должна во рок од три дена од доставувањето да изврши заверка на геодетските елаборати за извршени геодетски работи за посебни намени.

Подзаконски прописи

Член 92

(1) Формата и содржината на образецот на лиценцата за вршење на геодетските работи, условите за простории и опрема потребни за извршување на геодетските работи, како и формата, содржината и начинот на запишување и водење на Именикот на трговци поединци овластени геодети и трговски друштва за геодетски работи ги пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

(2) Висината на надоместокот за заверка на геодетските елаборати за извршени геодетски работи за посебни намени се утврдува со тарифник кој го донесува Управниот одбор на Агенцијата на кој согласност дава Владата на Република Македонија.

Обврска за користење на податоци од катастарот на недвижностите

Член 93

(1) Трговецот поединец овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи за извршување на геодетските работи се должни да ги користат податоците од катастарот на недвижностите.

(2) Трговецот поединец овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи податоците од ставот (1) на овој член се должни да ги користат само за намената за која се издадени.

Подзаконски прописи

Член 94

(1) Трговецот поединец овластен геодет и трговското друштво за геодетски работи за извршените геодетски работи наплаќаат надоместок чија висина особено зависи од обемот (површината на недвижностите што се предмет на премерот, бројот и видот на зградите, посебни делови од згради и други објекти и друго), оддалеченоста на недвижностите, теренските услови (густина на детаљот) и сложеноста на геодетските работи.

(2) Висината на надоместокот од ставот (1) на овој член се утврдува со тарифник кој на предлог на Комората на овластени геодети го донесува Управниот одбор на Агенцијата, а согласност дава Владата на Република Македонија.

Деловодна книга

Член 95

(1) Трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи се должни барањата од странките за вршење на геодетски работи да ги заведуваат во деловодна книга.

(2) Податоците за заведените барања од ставот (1) на овој член трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи ги доставуваат до Агенцијата.

Комора на овластени геодети

Член 96

(1) Овластените геодети се здружуваат во Комората на овластени геодети (во натамошниот текст: Комората), заради застапување и усогласување на заедничките интереси, заштита на јавните интереси и заштита на интересите на трети лица.

(2) Седиштето на Комората е во Скопје.

(3) Комората е самостојна, непрофитна и независна организација, со својство на правно лице.

(4) Комората се запишува во трговскиот регистар при Централниот регистар на Република Македонија.

Овластувања на Комората

Член 97

(1) Комората има јавни овластувања утврдени со овој закон и за истите води евиденција.

(2) Јавните овластувања се однесуваат на постапката за стекнување, продолжување, престанок и одземање на овластување за овластен геодет.

(3) Надзор над вршењето на јавните овластувања од ставот (2) на овој член спроведува Агенцијата преку:

- укажување на определени материјални и процедурални недостатоци во работата на Комората,
- давање препораки за доследно спроведување на законот во делот на извршувањето на јавните овластувања и
- давање мислења и стручна помош.

(4) Ако Комората не ги отстрани недостатоците од ставот (3) алинеја 1 на овој член јавните овластувања се одземаат или ограничуваат од страна на Агенцијата за што Комората писмено се известува.

Органи на Комората

Член 98

(1) Органи на Комората се Собрание на Комората, Управен одбор на Комората и претседател на Комората.

(2) Организацијата, надлежноста, составот, начинот на избор, правата и должностите на органите на Комората се уредуваат со овој закон, статутот и другите акти на Комората.

Собрание на Комората

Член 99

(1) Собранието на Комората го сочинуваат сите лица кои имаат овластување за овластен геодет.

(2) Собранието на Комората ги штити угледот и честа на вршењето на професијата и се грижи овластените геодети да ја вршат геодетската работа совесно и во согласност со закон.

Надлежност на Собранието на Комората

Член 100

(1) Собранието на Комората:

- донесува Статут и други акти на Комората,
- донесува деловник за работа на Собранието,
- избира членови на Управниот одбор и претседател на Комората,
- донесува програма за континуирана едукација на овластените геодети,
- ја усвојува годишната сметка за изминатата година и предлогот на финансискиот план за наредната година, го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности, подготвен од претседателот на Комората,
- одлучува за висината на членарината и начинот на нејзиното плаќање и
- одлучува за сите други прашања предвидени со овој закон и Статутот на Комората.

(2) Собранието на Комората се состанува редовно еднаш годишно. На седницата е потребно присуство од најмалку половина од вкупниот број членови, а одлучува со мнозинство од присутните.

(3) На редовната годишна седница Собранието на Комората одлучува за годишната сметка и за предлогот на финансискиот план за наредната година и го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности.

(4) Вонредна седница на Собранието на Комората може да свика претседателот на Комората, а врз основа на одлука на Управниот одбор или по писмено барање од најмалку 30 члена на Комората. Ако претседателот не ја свика седницата во рок од еден месец од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно поднесувањето на барањето на членовите на Комората, седницата ќе ја свика членот на Управниот одбор одреден од овој орган, односно членовите на Комората кои го поднеле барањето.

Управен одбор Член 101

(1) Управниот одбор е составен од седум члена од кои пет члена од редот на членовите на Комората и на предлог на директорот на Агенцијата два члена од редот на вработените во Агенцијата.

(2) Управниот одбор:

- утврдува нацрт на статутот и другите акти на Комората,
- донесува решение за издавање, продолжување, престанок и одземање на овластување за овластен геодет,
- ја изготвува и предлага програмата за континуирана едукација на овластените геодети и врши надзор над стручното оспособување на овластени геодети и издава уверенија за спроведено стручно оспособување,
- се грижи за статусот на овластените геодети,
- го организира континуираното стручно оспособување на овластените геодети со организирање семинари и предавања согласно со Програмата за континуирана едукација на овластените геодети,
- води именик на овластените геодети,
- ги подготвува седниците на Собранието на Комората,
- ги извршува одлуките на Собранието на Комората,
- составува предлог на годишната пресметка и предлог на финансискиот план за наредната година,
- се грижи за наплата на членарината,
- изготвува годишен извештај за работата на Комората и
- одлучува за други прашања кои со закон или со Статутот на Комората се ставени во негова надлежност.

(3) Членовите на Управниот одбор се избираат со мандат од две години со право на повторен избор уште еднаш.

Претседател на Комората Член 102

(1) Претседателот на Комората е и претседател на Управниот одбор.

(2) Претседателот на Комората ја претставува и застапува Комората.

(3) Претседателот на Комората и членовите на Управниот одбор се избираат за време од две години со право на повторен избор за уште еден мандат.

Награда и надоместок на членовите на органите на Комората Член 103

Претседателот и членовите на Управниот одбор ја вршат својата функција бесплатно. Тие имаат право само на надоместок на вистинските трошоците што ги имале во врска со вршењето на функцијата. Одлуката за висината на трошоците ја донесува Управниот одбор на Комората.

Правни средства Член 104

Против одлуките на органите на Комората со кои се одлучува за правата и должностите на овластените геодети може да се изјави жалба до директорот на Агенцијата во рок од 15 дена од денот на доставувањето на одлуката. Жалбата не го одложува извршувањето на одлуката.

VII. КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Катастар на недвижности како јавна книга

Член 105

(1) Со запишувањето во катастарот на недвижностите се стекнуваат правото на сопственост и другите стварни права.

(2) Податоците запишани во катастарот на недвижностите се јавни и можат да ги користат сите лица.

Катастар на недвижности како дел од ГКИС

Член 106

(1) Катастар на недвижности е дел на ГКИС во кој се содржани податоци за правата на недвижностите, носителите на правата на недвижностите и за просторните и описните податоци за недвижностите.

(2) Катастарот на недвижности од ставот (1) на овој член се востановува за целата територија на Република Македонија како единствена база на податоци.

(3) Сите субјекти можат да ги користат податоците од катастарот на недвижностите само за свои потреби под услови утврдени со закон.

Содржина на катастарот на недвижности

Член 107

Податоците што се запишани во катастарот на недвижности се содржани во електронската база на податоци (во натамошниот текст: катастарски операт), на катастарските планови и во збирката на исправи.

Катастарски операт и катастарски планови

Член 108

(1) Во катастарскиот операт како дел од ГКИС се содржани алфанумеричките податоци за недвижностите.

(2) На катастарските планови како дел од ГКИС се прикажани просторните податоци за недвижностите.

Збирка на исправи

Член 109

(1) Катастарот на недвижности ги содржи последните запишани податоци за недвижностите содржани во збирката на исправи и податоците кои овозможуваат историски преглед на извршените запишувања.

(2) Во збирката на исправи се содржани геодетските елаборати од премерот, изјавите за идентификација, правните основи на одделните запишувања, пријави за запишување, потврда на Агенцијата за извршено запишување, потврда на Агенцијата за одбивање на запишувањата и други документи поврзани со запишувањата.

(3) Збирката на исправи се чува во писмена и електронска форма како архивска граѓа од трајна вредност согласно со прописите за архивско работење.

Оригинали и заверени исправи

Член 110

(1) Правен основ за запишување во катастарот на недвижностите се исправи, односно акти врз основа со кои се врши запишувањето во катастарот на недвижностите.

(2) Исправите, односно актите од ставот (1) на овој член треба да бидат приложени во оригинал или во копија заверена од субјект овластен за вршење на таквиот вид јавно овластување.

Начело на задолжително запишување

Член 111

(1) Запишувањето на правото на сопственост и другите стварни права на недвижностите во катастарот на недвижностите е задолжително, а запишувањето на другите права на недвижностите и факти од влијание за недвижностите ако тоа е предвидено со посебен закон.

(2) Државните органи и органите на единиците на локалната самоуправа, нотарите, адвокатите, извршителите и другите јавни служби се должни при донесување на одлуките, односно составување и потврдување на исправите да ги користат податоците од катастарот на недвижностите.

Начело на конститутивност на запишувањето

Член 112

Правото на сопственост и другите стварни права на недвижностите се стекнуваат со запишувањето во катастарот на недвижностите, а престануваат со бришење на запишувањето.

Начело на јавност на запишаното

Член 113

Податоците од катастарот на недвижностите се јавни, освен кога со одлука на овластен орган донесена врз основа на закон поинаку е предвидено.

Начело на точност и верба во запишаното

Член 114

Податоците во катастарот на недвижностите се сметаат за точни, па совесното лице кое верувало на запишаното во катастарот на недвижностите, незнаејќи дека она што е запишано е неточно или нецелосно, нема да трпи штетни последици.

Начело на законитост при запишувањето

Член 115

Катастарскиот службеник при запишувањето во катастарот на недвижностите по службена должност внимава дали се исполнети условите за запишување предвидени со закон, без да испитува дали исправите за правниот основ или актите на надлежните органи се составени, односно донесени согласно со закон.

Начело на приоритет

Член 116

Запишувањето во катастарот на недвижностите се врши според времето на приемот на пријавата за запишување.

Начело на одреденост

Член 117

Запишаното во катастарот на недвижностите мора да биде потполно одредено во поглед на недвижноста на која се однесува запишувањето, на носителот на правото на недвижноста, како и во поглед на правата, односно другите факти кои се запишуваат.

Издавање на податоци од катастарот на недвижностите

Член 118

(1) Податоците од катастарот на недвижности Агенцијата ги издава како:

- имотен лист,
- лист за предбележување на градба,
- копија од катастарски план,
- исправа за фактите што произлегуваат од податоците во катастарот на недвижностите,
- копии од збирката на исправи и
- други податоци кои произлегуваат од катастарот на недвижностите.

(2) Податоците од ставот (1) алинеи 1, 2, 3 и 5 на овој член Агенцијата ги издава веднаш, односно не подоцна од еден ден од денот на поднесувањето на барањето, а податоците од ставот (1) алинеја 4 на овој член Агенцијата ги издава во рок не подолг од три дена од денот на доставувањето на барањето.

(3) Копија од катастарски план може да издава и трговец поединец овластен геодет и трговско друштво за геодетски работи, кои за таа цел имаат пристап по електронски пат до дигиталните катастарски планови, под услови и на начин определени со овој закон.

(4) Копијата од ставот (3) на овој член ја потпишува трговецот поединец овластен геодет, односно овластениот геодет во трговското друштво за геодетски работи, по што ја заверува Агенцијата.

(5) За заверка на копијата од ставот (3) на овој член се плаќа надоместок на Агенцијата. Висината на надоместокот зависи од обемот и содржината на податоците содржани во катастарскиот план.

Подзаконски прописи

Член 119

Висината на надоместокот за заверка на копијата од катастарски план од членот 118 став (5) на овој закон се утврдува со тарифник кој го донесува Управниот одбор на Агенцијата на кој согласност дава Владата на Република Македонија.

Имотен лист

Член 120

(1) Имотниот лист е јавна исправа со која се докажува запишаното право на сопственост и други стварни права на недвижностите согласно со закон.

(2) Имотниот лист содржи податоци за:

- катастарските парцели,
- зградите и посебните делови од згради и други објекти,
- носителите на правата на недвижностите,
- правото на сопственост и други стварни права на недвижностите, како и други права чие запишување е утврдено со закон,
- правниот основ на запишувањето,
- дата и час на запишувањето и број на предметот по кој е извршено запишувањето,
- висината на побарувањето што се обезбедува со заложното право,
- предбележувањата и
- прибележувањата.

Лист за предбележување на градба

Член 121

(1) Листот за предбележување на градба се издава за предбележано право на сопственост на зграда, посебен дел од зграда или друг објект кога се во фаза на градба.

(2) Листот од ставот (1) на овој член содржи:

- податоци за лицата кои имаат право на градење согласно со одобрението за градење,
- податоци за згради, посебни делови од згради и други објекти преземени од основниот проект заверен од надлежен орган и
- податоци за правото на залог (хипотека) на градбата и на другите правни дела во врска со запишаното предбележување.

Копија од катастарски план

Член 122

Копија од катастарскиот план претставува извадок од работниот оригинал на катастарскиот план во кој е содржана и несоодветноста на просторните податоци меѓу правниот основ и податоците од премерот, графички прикажана на видлив начин.

Исправи за фактите што произлегуваат од податоците во катастарот на недвижностите

Член 123

Исправи за фактите што произлегуваат од податоците во катастарот на недвижностите се издаваат како уверение за историски преглед на извршените запишувања во катастарот на недвижностите и потврда дека лицето не е запишано како носител на право во катастарот на недвижностите.

Копии од збирка на исправи

Член 124

Од збирката на исправи се издаваат копии од геодетските елаборати, правните основи на одделните запишувања, потврдите на Агенцијата со кои е извршено запишувањето, односно со кои се одбиени пријавите за запишување и други документи поврзани со запишувањата.

Подзаконски прописи

Член 125

Начинот на издавање, формата и содржината на обрасците во кои се содржани податоците кои се издаваат од катастарот на недвижностите ги пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

VIII. ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА НЕДВИЖНОСТИТЕ ВО КАТАСТАРОТ НА НЕДВИЖНОСТИТЕ

Права на недвижности

Член 126

Во катастарот на недвижностите се запишува правото на сопственост, подоблиците на правото на сопственост (сосопственост и заедничка сопственост), другите стварни права (право на службеност, право на залог (хипотека), право на реален товар и право на стварноправен долготраен закуп на градежно земјиште), право на лизинг, фидуцијарна хипотека, како и други права и факти чие запишување е утврдено со закон.

Обем и содржина на податоците за правата врз недвижностите

Член 127

(1) При запишување на правото на сопственост и подоблиците на правото на сопственост се запишуваат особено податоци за носителот на правото и за недвижноста.

(2) При запишување на право на залог (хипотека), во катастарот на недвижностите се запишуваат особено податоци за носителот на правото, податоци за хипотекарниот должник, за износот на побарувањето кое се обезбедува и правниот основ од кој произлегува побарувањето кое се обезбедува. На имотниот лист за недвижноста за која има засновано хипотека се назначува дека секое лице кое ќе се стекне со правото на сопственост на недвижноста предмет на хипотеката ги стекнува и правата и обврските од основот од кој произлегува хипотеката.

(3) При запишување на реален товар, особено се запишуваат податоците за носителот на правото на реален товар, податоците за тоа што треба да се даде или стори од страна на сопственикот на оптоварената недвижност, рокот, правниот основ од кој потекнува правото и други податоци согласно со правниот основ.

(4) При запишувањето на право на лизинг на недвижност, особено се запишуваат податоци за давателот на лизинг, кои се запишуваат како податоци за сопственик на недвижноста, а податоците за корисникот на лизинг, податоците за рокот на траење на лизингот, висината на надоместокот за лизинг се запишуваат во делот на податоци каде што се означуваат товарите на недвижноста.

(5) При запишување на фидуцијарна хипотека, особено се запишуваат податоците за хипотекарниот доверител, при што истите се запишуваат во делот на податоци за сопственик на недвижноста, а податоците за зложниот должник, рокот, висината на обезбеденото побарување и правниот основ од кој произлегува фидуцијарната хипотека се запишуваат во делот на податоци каде што се означуваат товарите.

(6) При запишување на долготраен закуп на градежно земјиште од видот на стварна службеност, во податоците за земјиштето, во делот на податоците за службености се запишуваат описните податоци за зградата во чија корист е востановен долготрајниот закуп, начинот и обемот на користењето на земјиштето и фактот дали за закупот се плаќа или не се плаќа надоместок. Во податоците за зградата се запишува правото на долготраен закуп со напомена дека тоа право трае се додека постои зградата.

(7) При запишување на долготраен закуп на градежно земјиште од видот на службеност - плодуживање, во податоците за земјиштето, во делот на податоците за службености се запишуваат податоците за носителот на плодуживањето во чија корист е востановен долготрајниот закуп, начинот и обемот на користење на земјиштето - послужно добро предмет на долготрајниот закуп, висината на надоместокот или фактот дека правото е засновано без надоместок. Во податоците за зградата се запишува дека постои право на долготраен закуп во корист на носителот на плодуживањето - сопственик на зградата, рокот на траење, како и можноста за продолжување на долготрајниот закуп на градежно земјиште, начинот и обемот на користење на земјиштето, фактот дали е правото засновано со или без надоместок.

(8) Кога се запишуваат права на долготраен закуп на градежно земјиште се наведува и можноста за пренесување, наследување и оптоварување на правото на долготраен закуп согласно со правниот основ.

(9) Кога се запишува службеност, во делот на податоците за службеност, во базата на податоци за земјиштето или зградата послужно добро се запишуваат податоците за носителот на правото на службеност (во случаите на плодуживање, употреба и домување), односно описните податоци за повластената недвижност, просторни податоци за обемот, времето или видот на користење на послужното добро, како и рокот на траење доколку таков е предвиден во правниот основ.

Правни основи за запишување во катастарот на недвижностите

Член 128

(1) Запишувањето во катастарот на недвижностите се врши врз основа на:

- закон,
- правосилни судски одлуки, одлуки за привремена мерка, претходна мерка и други акти за обезбедување на побарувања согласно со закон,
- конечни, односно правосилни акти на органите на државната власт, на органите на единиците на локалната самоуправа и на градот Скопје, правни и други лица на кои со закон им е доверено да вршат јавни овластувања и
- правни дела.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, во постапката на запишување при востановување на катастарот на недвижности, ако за определена недвижност не постојат основите од ставот (1) на овој член, правото на земјиштето и правото на сопственост на објектите сметано до приземје, кои се евидентирани во катастарот на земјиште, се запишува врз основа на податоци од катастарот на земјиште.

(3) Во случајот од ставот (2) на овој член во катастарот на недвижностите се внесува забелешка дека податоците за носителот на правото на сопственост се запишани со преземање на податоци од катастарот на земјиште, односно дека при востановувањето не се приложени правни основи за запишување на правото.

(4) Во рок од три години од извршеното запишување од ставот (2) на овој член, секое лице кое има правен основ подобен за запишување има право да поднесе пријава за запишување за да биде запишан во катастарот на недвижностите наместо лицето запишано како носител на правото на недвижноста врз основа на податоци од катастарот на земјиште.

(5) Доколку во рок од три години од денот на запишувањето во катастарот на недвижностите не е поднесена пријава за запишување на податоци за носител на правата на недвижности врз основа на правен основ подобен за запишување, забелешката од ставот (3) на овој член се брише.

(6) Имотниот лист кој содржи забелешка дека правата на недвижностите се запишани врз основа на податоци од катастарот на земјиште, може да претставува исправа за утврдување на право на сопственост во постапка пред надлежен орган под услови и на начин утврден со закон.

Исправи за запишување

Член 129

(1) Во постапките на востановување на катастарот на недвижностите се користат исправи за правен основ, односно акти на надлежни органи во кои се содржани податоци од катастарот на земјиште,

(2) Исправите, односно актите од ставот (1) на овој член врз основа на кои се врши запишување во катастарот на недвижностите во постапките на востановување на катастарот на недвижности, во случај кога за недвижностите не постојат податоци во катастарот на земјиште, треба да содржат доволно податоци за недвижноста и за носителите на правата на недвижноста (адреса, број, влез,

стан и слично) кои споредени со податоците прибрани со премерот овозможуваат идентификација на недвижноста (соодветност на податоци).

(3) Соодветност на податоци во однос на носителот на правото постои доколку податоците за правниот претходник наведен во исправата за правниот основ се идентични со податоците за носителот на правото на недвижност запишан во катастарот на недвижностите пред поднесување на пријавата.

(4) Запишувањето на правата на недвижностите во постапката на одржување на катастарот на недвижностите нема да се изврши ако во актите на надлежните органи или во исправата за правното дело не постои соодветност на податоците.

Услови за запишување

Член 130

(1) Услов за запишување на правата на недвижностите при востановување и одржување на катастарот на недвижностите е постоење на правен основ подобен за запишување.

(2) Се смета дека правниот основ од ставот (1) на овој член е подобен за запишување кога:

- исправите за правниот основ се склучени во писмена форма и заверени од надлежен орган согласно со закон,
- актите на надлежните органи се конечни, односно правосилни и
- постои соодветност на податоците од членот 129 став (3) на овој закон.

Видови на запишувања во катастарот на недвижностите

Член 131

Видови на запишување во катастарот на недвижностите се укнижување, предбележување и прибележување.

Укнижување

Член 132

Укнижувањето е потполно и дефинитивно, безусловно запишување на настанувањето или престанувањето на правото на сопственост и други стварни права, како и на други права на недвижностите, под услови и на начин утврдени со закон.

Предбележување

Член 133

(1) Предбележување е условното укнижување на стекнувањето или престанокот на правото на сопственост на недвижност кога е поднесена пријава за запишување во катастарот на недвижностите, а не се исполнети правните претпоставки, односно условите за запишувањето од членот 130 на овој закон и доколку основот за конечното укнижување не е достатно застапен.

(2) Во катастарот на недвижностите се предбележува и правото на сопственост на зграда и посебен дел од зграда кога се во фаза на градба со запишување на податоци за лицата кои имаат право на градење согласно со одобрението за градење и податоци за зградите и посебните делови од згради преземени од основниот проект заверен од надлежен орган.

(3) Со доставување на доказ дека се исполнети правните претпоставки, односно условите за запишувањето од членот 130 на овој закон се брише предбележувањето и истовремено се укнижува правото на сопственост.

(4) Правното дејство на предбележувањето се состои во тоа што се обезбедува првенство на укнижување доколку самото предбележување биде потврдено согласно со условите за запишување на правата определени со закон.

Прибележување

Член 134

(1) Прибележување е запишување на факти кои се од влијание за недвижностите, а кои се однесуваат на:

- лична состојба на носителот на правото (малолетност, починато лице, старателство, одземање на деловна способност, продолжување на родителско право, управување со заеднички имот на брачни другари, ликвидација, реорганизација, стечајна постапка и друго),
- фактот дека на одредена катастарска парцела во тек е изведување на градба за што е извршено предбележување на правото на сопственост на зграда и посебен дел од зграда кога е во фаза на градба со назначување на бројот на листот за предбележување на градба,
- правото на залог (хипотека) на предбележаното право на сопственост на зграда и посебен дел од зграда кога е во фаза на градба, како и
- правните дела за промет на предбележаното право на сопственост на зграда и посебен дел од зграда кога е во фаза на градба.

(2) Во катастарот на недвижности се прибележуваат и други факти кои се од значење за стекнување, измена, престанок или пренос на правата на недвижноста чие прибележување е предвидено со друг закон.

Пријава за запишување

Член 135

Запишувањето на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите се врши по пријава на подносител или по доставен правен основ за запишувањето од страна на надлежен орган, за што се плаќа надоместок.

Надоместок за запишување

Член 136

(1) Правата на недвижностите во катастарот на недвижностите се запишуваат по претходно плаќање на надоместокот.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член во постапката на систематско запишување на правата на недвижностите не се плаќа надоместок за запишувањето, а трошоците за систематското запишување на правата на недвижностите се намируваат со средства од Буџетот на Република Македонија.

(3) Надоместокот од ставот (1) на овој член го плаќа подносителот на пријавата за запишување или стекнувачот на правото на недвижноста за кое надлежниот орган по службена должност го доставил правниот основ за запишувањето, односно лицето во чија корист се врши запишувањето.

(4) Доказот за платен надоместок подносителот на пријавата за запишување го прилага кон пријавата за запишување.

Подзаконски прописи

Член 137

Висината на надоместокот за запишување во катастарот на недвижностите се определува согласно со реалните трошоци потребни за преземање на активностите потребни за запишување и се утврдува со тарифник кој го донесува

Управниот одбор на Агенцијата на кој согласот дава Владата на Република Македонија.

IX. ВОСТАНОВУВАЊЕ НА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Начин на востановување на катастар на недвижности

Член 138

(1) Катастарот на недвижности се востановува при:

- систематско запишување на правата на недвижностите,
- поединечно запишување на правата на недвижностите,
- запишување на незапишани права на недвижности по востановен катастар на недвижности и
- конверзија на податоци од катастар на земјиште во катастар на недвижности.

(2) Востановувањето на катастарот на недвижности од ставот (1) на овој член се спроведува без одржување на расправа и без сослушување на странки.

Систематско запишување на правата на недвижностите

Член 139

(1) Систематското запишување на правата на недвижностите (во натамошниот текст: систематско запишување) е запишување на правата на недвижностите по службена должност кое се спроведува за цела катастарска општина или за дел од катастарска општина.

(2) Систематското запишување се состои од увид на заинтересираните лица во податоците прибрани со премерот, пријавување за запишување на носителите на правата на недвижностите и запишување на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите.

(3) Систематското запишување зависно од големината на катастарската општина, односно делот на катастарската општина ќе заврши најдоцна во рок од 60, односно 120 дена по истекот на рокот во кој носителите на правата на недвижностите можат да извршат увид во податоците за недвижностите определен со јавниот оглас.

Јавен оглас

Член 140

(1) Систематското запишување започнува со објавување на јавен оглас и тоа одделно за секоја катастарска општина или за дел од катастарска општина за која ќе се врши запишување на правата на недвижностите.

(2) Јавниот оглас содржи:

- име на единицата на локалната самоуправа и на катастарската општина, односно на дел од катастарската општина,
- граница на подрачјето за кое се спроведува систематското запишување,
- рок во кој носителите на правата на недвижностите можат да извршат увид во податоците за недвижностите и да ги достават исправите или актите како правни основи за запишување на правата на недвижностите,
- видови на исправи или акти за правниот основ што е потребно да ги достават странките,
- место, простории и работно време во кое странките ќе можат да подигнат пријава за запишување во катастарот на недвижностите, како и да ги достават исправите или актите за запишување и
- рок на завршување на запишувањето на правата на недвижностите.

Објавување на јавниот оглас

Член 141

(1) Јавниот оглас од членот 140 на овој закон се објавува во дневен печат што се дистрибуира на целата територија на Република Македонија.

(2) Во единицата на локалната самоуправа во која најмалку 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, јавниот оглас се објавува и на службениот јазик и писмото што го користат граѓаните.

(3) Јавниот оглас се истакнува на огласна табла во единицата на локалната самоуправа.

Обезбедување услови за спроведување на систематско запишување

Член 142

Единицата на локалната самоуправа на чие подрачје се спроведува постапката на систематско запишување е должна да соработува со Агенцијата заради обезбедување услови за спроведување на систематското запишување.

Увид во податоците од извршениот премер и пријава за запишување

Член 143

(1) Во просториите во кои се повикуваат странките за да извршат увид во податоците, се изложуваат катастарските планови од извршениот премер и податоците за недвижностите и за носителите на правата на недвижностите.

(2) Во истите простории странките можат да подигнат и пополнат пријава за запишување во катастарот на недвижности (во натамошниот текст: пријава за запишување).

(3) Пријавата за запишување од ставот (2) на овој член особено ги содржи личните и адресните податоци на носителот на правото, податоците за неговиот ЕМБГ, односно ЕМБС, за правниот основ на запишувањето во катастарот на недвижности и за недвижноста.

Постапување по пријавата

Член 144

(1) Кон пријавата за запишување странката ги приложува правните основи за запишување од членот 128 на овој закон.

(2) Странката може да стави забелешка во пријавата за запишување доколку смета дека јавно изложените податоци за недвижностите и за носителите на правата на недвижностите се нецелосни и не соодветствуваат со правниот основ, како и со податоците за фактичката состојба прибрани при премерот.

(3) Пријавите за запишување кои не ги содржат бараните податоци од членот 143 став (3) на овој закон, како и пријавите за запишување кон кои не се приложени правните основи за запишување, се одбиваат со потврда за одбивање, со можност во рокот од членот 140 став (2) на овој закон пријавите за запишување да бидат целосно пополнети, односно да бидат комплетирани.

(4) За примената пријава за запишување се издава потврда за прием на пријавата.

Споредување на податоци

Член 145

По приемот на пријавата за запишување се врши споредување на податоците содржани во пријавата за запишување со податоците во правниот основ, податоците прибрани со премерот содржани во геодетскиот елаборат од

членот 69 став (1) на овој закон и податоците од изјавата за идентификација од членот 67 став (4) на овој закон.

Дозволени отстапувања во површините на катастарските парцели **Член 146**

(1) Кога при систематското запишување на правата на недвижностите кои се наоѓаат во катастарски општини во кои е во примена катастар на земјиште востановен врз основа на извршен премер (премерен катастар), ќе се утврди дека површината на катастарската парцела содржана во правниот основ се разликува од површината прибрана со премерот, а отстапувањето изнесува до 5% од површината на катастарската парцела содржана во правниот основ, но не е поголемо од 500 м², во катастарот на недвижностите се запишува површината на катастарската парцела прибрана со премерот.

(2) Кога во систематското запишување на правата на недвижностите кои се наоѓаат во катастарски општини во кои е во примена катастар на земјиште востановен без извршен премер (пописен катастар), ќе се утврди дека површината на катастарската парцела содржана во правниот основ се разликува од површината прибрана со премерот, а отстапувањето изнесува до 20% од површината на катастарската парцела содржана во правниот основ, но не е поголемо од 1.000 м², во катастарот на недвижностите се запишува површината на катастарската парцела прибрана со премерот.

(3) Запишувањето согласно со ставовите (1) и (2) на овој член ќе се изврши доколку отстапувањата настанале како резултат на различните техники и методи на снимање и мерење.

Отстапувања за катастарски парцели поголеми од дозволените **Член 147**

(1) Кога разликите на површините на катастарските парцели од членот 146 на овој закон се поголеми од отстапувањата утврдени во истиот член, се запишува површината на катастарската парцела содржана во правниот основ, а се прибележува дека постои несовпаѓање на површината содржана во правниот основ со површината прибрана со премерот.

(2) За катастарските парцели од ставот (1) на овој член се издава копија од катастарски план на која се прикажани разликите во површините, со прибелешка во имотниот лист дека постои несовпаѓање на површината содржана во правниот основ со површината прибрана со премерот.

Отстапувања за корисна површина на згради **Член 148**

Кога податоците за површината на зградите и посебните делови од згради прибрани со премерот се разликуваат од податоците содржани во правниот основ за запишување, се запишува податокот за површината на зградите и посебните делови на зградите содржани во правниот основ за запишување, а разликата во површината се евидентира во посебната евиденција што Агенцијата ја води за бесправно изградени објекти.

Потврда за запишување и за одбивање **Член 149**

(1) За извршеното систематско запишување се издава потврда за запишување на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите.

(2) Пријавите кон кои се приложени правни основи кои не се подобни за запишување согласно со членот 130 од овој закон, се одбиваат со потврда за одбивање.

(3) Потврдите од ставовите (1) и (2) на овој член се издаваат во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата за запишување.

Доставување на потврди

Член 150

(1) Потврдите од членот 149 на овој закон се доставуваат со предавање од страна на Агенцијата до подносителите на пријавите за запишување или преку пошта во рок од три дена од денот на извршеното запишување.

(2) Кога не може да се изврши достава на потврдите на еден од начините утврдени со ставот (1) на овој член се врши објава на огласна табла во просториите на Агенцијата.

(3) Во истекот на рокот од седум дена од денот на извршеното објавување од ставот (2) на овој член се смета дека е извршена уредна достава.

Нејавување на странка на јавниот оглас

Член 151

(1) Во случај странката да не се јави во периодот определен со јавниот оглас од членот 140 на овој закон, недвижноста која е евидентирана во катастарот на земјиште ќе се запише врз основа на податоците од катастарот на земјиште согласно со членовите 128 ставови (2) и (3), 146 и 147 од овој закон со забелешка дека тоа се податоци преземени од катастарот на земјиште во однос на кои поголема правна сила имаат податоците за носителите на правата од исправите за правниот основ или актите на надлежните органи, а недвижноста која не е евидентирана во катастарот на земјиште ќе остане со незапишано право.

(2) Потврдата за запишување на правата на недвижностите во катастарот на недвижностите во случајот од ставот (1) на овој член се доставува на начин утврден со членот 150 од овој закон.

Решение за стапување во примена на востановениот катастар на недвижности

Член 152

(1) По истекот на рокот од членот 139 став (3) на овој закон, директорот на Агенцијата донесува решение за стапување во примена на востановениот катастар на недвижности со кое се определува датум кога катастарот на недвижности ќе почне да се применува.

(2) Решението за стапување во примена на востановениот катастар на недвижностите се објавува во “Службен весник на Република Македонија”.

Усогласување по службена должност

Член 153

Од објавувањето на решението од членот 152 на овој закон во “Службен весник на Република Македонија“ до почетокот на примена на катастарот на недвижности за цела или дел од катастарска општина, Агенцијата по службена должност ја запишува во катастарот на недвижности последната промена на податоците за недвижноста спроведена во катастарот на земјиште по издавање на потврдата за запишување од членот 149 став (1) на овој закон.

Усогласување по пријава на странка

Член 154

(1) По пријава на странка доставена во периодот од објавување на решението од членот 152 став (1) на овој закон во “Службен весник на Република Македонија“ до почетокот на примена на катастарот на недвижности, Агенцијата ќе ја запише во катастарот на недвижности промената на податоците за недвижностите кои не се евидентирани во катастарот на земјиште, а кои промени се настанати врз основа на правна исправа или акт на надлежен орган во периодот од издавање на потврдата за запишување до донесување на решението од членот 152 став (1) на овој закон.

(2) Доколку странката не ја поднесе пријавата од ставот (1) на овој член, катастарот на недвижности ќе почне да се применува со податоци за недвижностите и правата на недвижностите запишани во постапката на систематското запишување.

Поединечно запишување на правата на недвижностите

Член 155

(1) Поединечно запишување на правата на недвижностите се врши со поднесување на пријава за запишување од странка, за недвижности во премерени и непремерени катастарски општини каде што е во примена катастар на земјиште.

(2) Кон пријавата за запишување од ставот (1) на овој член се приложува геодетски елаборат од извршениот премер за поединечно запишување, правен основ и изјава на идентификација од членот 67 став (4) на овој закон.

(3) При востановување на заложно право (хипотека) на недвижност која се наоѓа во катастарски општини во кои не е востановен катастар на недвижности задолжително е претходно да се изврши поединечно запишување на правото на недвижноста.

Прибирање на податоци за поединечно запишување

Член 156

(1) При поединечното запишување на правата на недвижностите во премерените катастарски општини, податоците за земјиштето се преземаат од постојниот катастар на земјиште, а податоците за зградите се прибираат со увид и премер на самото место.

(2) Во непремерените катастарски општини, податоците за земјиштето и зградите се прибираат со увид и премер на самото место.

(3) За прибраните податоци од ставовите (1) и (2) на овој член се изготвува геодетски елаборат.

Основи за поединечно запишување

Член 157

(1) Врз основа на податоците содржани во пријавата за запишување, геодетскиот елаборат од членот 156 став (3) на овој закон и во исправите за правниот основ или актите на надлежните органи, се врши поединечно запишување на правата на недвижностите.

(2) Агенцијата е должна да го изврши бараното запишување на промената или да ја одбие пријавата за запишување во рок не подолг од 15 дена од денот на приемот на пријавата за запишување.

Потврда за поединечно запишување

Член 158

(1) За извршеното поединечно запишување на правата на недвижностите, како и за одбивање на пријавата за запишување се издава потврда за запишување, односно потврда за одбивање на запишување.

(2) Доставата на потврдата за запишување од ставот (1) на овој член се врши согласно со одредбите од членот 150 на овој закон.

(3) Имотниот лист издаден по извршеното поединечно запишување содржи прибележување дека пред почеток со примена на катастарот на недвижности за катастарската општина предмет на систематско запишување, ќе се изврши усогласување на податоците за бројот на имотниот лист, бројот на катастарската парцела и површината на катастарската парцела што е предмет на поединечно запишување со податоците прибрани со премерот.

(4) За недвижностите за кои е извршено поединечно запишување нема да се врши систематско запишување.

Запишување на незапишани права на недвижности по востановен катастар на недвижности

Член 159

(1) Запишување на правата на недвижности кои во систематското запишување останале незапишани, по востановувањето на катастарот на недвижности се врши со поднесување на пријава за запишување од странка, кон која се прилага правен основ за запишување и геодетски елаборат.

(2) Запишувањето од ставот (1) на овој член се врши согласно со одредбите од членовите 145, 146, 147, 148, 149 и 150 на овој закон кои се однесуваат на постапката на систематско запишување на правата на недвижностите.

(3) Агенцијата е должна да го изврши бараното запишување на промената или да ја одбие пријавата за запишување во рок не подолг од 15 дена од денот на приемот на пријавата за запишување.

Конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности

Член 160

(1) За катастарските парцели кои се наоѓаат надвор од населените места, како и за катастарските парцели во населените места кои се наоѓаат во катастарски општини за кои е во примена катастар на земјиште востановен врз основа на извршен премер за кој ќе се утврди дека фактичката состојба не се разликува значително од состојбата во катастарската евиденција, ќе се изврши конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности.

(2) Катастарските општини, односно деловите од катастарските општини и катастарските парцели од ставот (1) на овој член ги определува директорот на Агенцијата.

(3) Директорот на Агенцијата ќе донесе решение за конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности.

(4) Решението од ставот (2) на овој член се објавува во “Службен весник на Република Македонија“.

Подзаконски прописи

Член 161

Формата и содржината на обрасците на пријавите за систематско запишување на правата на недвижностите, на поединечно запишување на правата на недвижностите, на запишување на незапишани права на

недвижностите по востановен катастар на недвижности, на потврдата за запишување, потврдата за одбивање на пријавата за запишување, како и начинот на востановување на катастарот на недвижностите, ги пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

X. ОДРЖУВАЊЕ НА КАТАСТАРОТ НА НЕДВИЖНОСТИТЕ

Опфат на одржување на катастарот на недвижности

Член 162

(1) Одржувањето на катастарот на недвижностите се состои од запишување во катастарот на недвижностите на промените настанати по востановување на катастарот на недвижностите.

(2) Промените од ставот (1) на овој член се однесуваат на податоците за:

- недвижностите,
- правата на недвижностите,
- носителите на правата на недвижностите и
- факти од влијание за недвижностите.

Промена на податоци

Член 163

(1) Промени на податоците за недвижностите се промените настанати на податоците за земјиштето и на податоците за зградите, посебните делови од згради и други објекти.

(2) Промени настанати на податоците за правата на недвижностите се промени на запишаните права на недвижностите.

(3) Промени на прибележаните факти се промени со кои се врши прибележување на факти кои се од правно релевантно значење за правата на недвижности, како и нивно бришење.

(4) Промени настанати на податоците за носителите на правата на недвижностите се промени на личните податоци, односно името и презимето на физичко лице и називот на правното лице, како и промена на адресните податоци, односно на адресата на физичко лице и седиштето на правно лице.

Запишување на промена во катастар на недвижности

Член 164

Носителот на правата на недвижностите е должен во рок од 30 дена од денот на настанувањето на промената на недвижноста да поднесе пријава за запишување на промената во катастарот на недвижностите.

Пријава за запишување на промена во катастар на недвижности

Член 165

Пријавата за запишување на промени во катастарот на недвижностите, покрај податоците од членот 143 став (3) на овој закон ги содржи и податоците за видот на промената и, зависно од промената, бројот на геодетскиот елаборат.

Форма и начин на поднесување на пријава за запишување

Член 166

(1) Пријавата за запишување на промена се поднесува во писмена или во електронска форма лично, преку пошта или по електронски пат.

(2) Одговорниот катастарски службеник е должен да стави свој потпис на пријавата која е примена и која истиот ја добил за работа и да постапи по пријавата во роковите определени со овој закон.

(3) Кога пријавата за запишување на промена се поднесува во електронска форма се потпишува со електронски потпис.

Потврда за прием на пријавата за запишување на промена Член 167

(1) Пријавата за запишување на промена се заведува во електронски деловодник кој автоматски доделува деловоден број и издава потврда за прием на пријавата.

(2) Потврдата за прием на пријавата за запишување на промена се издава на образец во кој се наведуваат податоците за времето на поднесувањето на пријавата за запишување на промена, бројот под кој пријавата е заведена во електронскиот деловодник, видот на промената, како и за поднесените прилози кон пријавата за запишување на промени.

Прилози кон пријавата за запишување на промена Член 168

Кон пријавата за запишување на промена, подносителот на пријавата е должен да приложи соодветна исправа за правен основ за запишување или акт на надлежен орган, а зависно од видот на промената и геодетски елаборат.

Редослед на запишувања Член 169

(1) Запишувањето на промената во катастарот на недвижностите се врши според времето на приемот на пријавата за запишување на промени.

(2) Кога се поднесени повеќе пријави за запишување на промена на една иста недвижност, запишувањето ќе се изврши според пријавата која е прво примена.

(3) Ако прво примената пријава биде одбиена, запишувањето ќе се изврши според редот на приемот на другите пријави за запишување на промена.

Нецелосни и некомплетни пријави за запишување на промена Член 170

Пријавите кои не ги содржат бараните податоци од членовите 143 став (3) и 165 на овој закон, како и пријавите кон кои не се приложени правни основи или се приложени правни основи кои не се во согласност со членот 130 од овој закон, или кон кои не е приложен геодетски елаборат Агенцијата ќе ги одбие со потврда за одбивање, во која ќе назначи дека потврдата е издадена поради некомплетност на пријавата.

Споредување на податоците за недвижноста Член 171

(1) По приемот на пријавата за запишување на промена се врши споредување на податоците содржани во пријавата за запишување на промена, податоците содржани во исправите за правниот основ или во актите на надлежните органи и зависно од видот на промената и во геодетскиот елаборат од членот 71 став (2) на овој закон со податоците за предметната недвижност и носителот на правото на недвижноста според податоците запишани во катастарот на недвижностите.

(2) Ако при споредување на податоците од ставот (1) на овој член се утврди дека постои несовапаѓање, пријавата за запишување на правата на недвижностите се одбива со потврда за одбивање, а ако се утврди совпаѓање на податоците со потврда се врши запишување на промената на правата на недвижностите, на

носителите на правата на недвижностите и на податоците за недвижностите во катастарот на недвижностите.

Запишување и одбивање на пријава за запишување **Член 172**

(1) Агенцијата е должна да го изврши бараното запишување на промената или да ја одбие пријавата за промена на недвижноста во рок не подолг од еден ден за промени кои се спроведуваат без геодетски елаборат и во рок не подолг од три дена за промени кои се спроведуваат со геодетски елаборат за геодетски работи во функција на одржување на катастарот на недвижностите.

(2) По запишување на промената во катастарот на недвижностите, односно по одбивањето на пријавата за запишување на промената, на подносителот на барањето или на лицето во чија корист се врши промената ќе му се достави потврда.

(3) Доставата на потврдата за запишување од ставот (2) на овој член се врши согласно со одредбите од членот 150 на овој закон.

Дигитални катастарски планови **Член 173**

(1) За катастарските општини каде што е востановен катастар на недвижности врз основа на аналогни геодетски планови, со ставање во примена на базата на податоци од дигиталните катастарски планови, ќе се користат податоците добиени од дигиталните катастарски планови.

(2) Новата површина на катастарската парцела, која произлегува од ставот (1) на овој член се запишува во имотен лист.

(3) За ставање во примена на базата на податоци во дигитална форма за секоја катастарска општина, директорот на Агенцијата донесува решение.

(4) Решението од ставот (3) на овој член се објавува во “Службен весник на Република Македонија”.

Отстранување на технички грешки **Член 174**

(1) Како технички грешки се сметаат грешки направени при прибирањето и запишувањето на податоците за недвижностите, а кои настанале:

- по однос на податоците за недвижностите како резултат на грешка во пресметување на површината на парцелата, односно зградата или посебниот дел од зградата на парцелата и
- во означување на адресните податоци за недвижностите и личните и адресните податоци за носителите на правата на недвижностите.

(2) При одржување на катастарот на недвижностите се отстрануваат и грешките кои се однесуваат на податоците за правата и за носителите на правата на недвижностите запишани при востановување и одржување на катастарот на недвижностите направени при внесување на податоците во катастарскиот операт, односно на катастарските планови што се утврдува со увид во правниот основ за запишување.

(3) Грешките од ставовите (1) и (2) на овој член се отстрануваат по пријава на странка и по службена должност, со потврда за исправка на грешка. Потврдата за исправка на грешка, односно за одбивање на пријавата за исправка на грешка се доставува согласно со одредбите од членот 150 на овој закон.

Подзаконски прописи

Член 175

Формата и содржината на пријавата за запишување на промена и на пријавата за исправка на грешка, на потврдата за прием на пријавата за запишување на промена и за исправка на грешка, на потврдата за запишување на промената и за исправка на грешка и за одбивање на запишувањето на промената и за исправка на грешка, како и начинот на одржување на катастарот на недвижностите, го пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

XI. СУДСКА ЗАШТИТА

Утврдување на основаност на пријавата за запишување

Член 176

(1) Во случај на одбивање на пријавата за запишување при востановување и одржување на катастар на недвижности, подносителот на пријавата за запишување има право да поднесе тужба пред надлежен суд со која ќе бара утврдување на основаност на поднесената пријава за запишување и дозвола за запишување на правото на недвижноста на име на лицето чија пријава за запишување е одбиена.

(2) Во постапката од ставот (1) на овој член се утврдува дали се исполнети условите за запишување на правото согласно со овој закон, при што не се впушта во оценување на правниот основ за запишување.

(3) При утврдување на основаноста на поднесената пријава за запишување, зависно од видот на запишувањето судот ги користи податоците од катастарот на недвижностите, односно катастарот на земјиште и изјавата за идентификација од членот 67 став (4) на овој закон.

Тужба за бришење

Член 177

(1) Секое лице кое има правен интерес може да бара бришење на запишаното од катастарот на недвижностите во рок од три години од издавањето на потврдата за запишување, односно од објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“ на решението за конверзија на податоците од катастар на земјиште во катастар на недвижности.

(2) Во случај на постапување по тужба за бришење, судот утврдува дали биле исполнети условите од овој закон за запишување на правото чие бришење се бара, при што не се утврдува самото право на недвижност или неговиот носител.

XII. ТОПОГРАФСКИ КАРТИ

Надлежен орган за изработка на топографски карти

Член 178

Агенцијата е надлежна за изработката на топографските карти, управувањето со картографската база на податоци и изработка на наменски карти.

Форма на податоците од топографските карти

Член 179

(1) Топографски карти од членот 178 на овој закон се изработуваат во дигитална форма врз основа на податоците од извршениот премер во согласност со картографските стандарди.

(2) Податоците од ставот (1) на овој член се организирани во детална картографска база на податоци во векторски и растерски формати.

Организација на податоците од топографски карти **Член 180**

(1) Дигиталните топографски податоци со векторска форма се организирани според просторната инфраструктура на податоци за:

- административни области,
- класификација на земјиште,
- патна инфраструктура,
- железничка инфраструктура,
- хидрографска инфраструктура,
- мали објекти,
- топографски карактеристики и
- текстуални записи.

(2) Дигиталните картографски податоци, се организирани по номенклатура на топографските карти базирана на размерот.

Подзаконски прописи **Член 181**

Начинот на изработка на топографските карти го пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

XIII. РЕГИСТАР НА ПРОСТОРНИ ЕДИНИЦИ

Опфат на регистарот на просторни единици **Член 182**

Регистарот на просторни единици ги опфаќа следниве просторни единици:

- статистички кругови,
- катастарски општини,
- населено место,
- единици на локалната самоуправа и
- пописни кругови на Република Македонија.

Содржина на Регистарот на просторни единици **Член 183**

(1) Во Регистарот на просторни единици, за секоја просторна единица се запишуваат следниве податоци:

- назив, вид и матичен број (шифра) на просторната единица,
- графички приказ/опис на границите и извор на податоци на просторната единица,
- податоците за просторната единица со која се поврзува и
- видот на промената, извор и датум на промена на просторната единица.

(2) Агенцијата ги доставува до Државниот завод за статистика податоците од Регистарот на просторни единици, за потребите на спроведување на попис на население и на земјоделско земјиште.

Подзаконски прописи **Член 184**

Начинот и постапката на водење на Регистарот на просторни единици ги пропишува Управниот одбор на Агенцијата.

XIV. НАЦИОНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА НА ПРОСТОРНИ ПОДАТОЦИ

Опфат на Националната инфраструктура на просторни податоци

Член 185

Националната инфраструктура на просторни податоци (во натамошниот текст: НИПП) опфаќа воспоставување на:

- содржина на метаподатоци,
- збир на просторни податоци,
- одржување на просторните податоци,
- технологија на умрежување,
- договори за размена, пристап и користење на просторните податоци,
- механизми за координација и надзор и
- постапки и процедури.

Податоци што ја сочинуваат Националната инфраструктура на просторни податоци

Член 186

НИПП ја сочинуваат просторните податоци кои се водат во електронска форма и се однесуваат на целата територија на Република Македонија, а кои се во надлежност на:

- органите на државната управа,
- единиците на локалната самоуправа,
- јавните служби,
- физичките и правните лица на кои им е доверено управувањето со просторните податоци од страна на надлежните органи од овој член и
- физичките и правните лица кои ги користат податоците и услугите од НИПП и даваат услуги базирани на овие податоци.

Видови на податоци

Член 187

(1) НИПП ги опфаќа сите податоци од премерот и катастарот на недвижностите.

(2) Покрај податоците од ставот (1) на овој член во НИПП се содржани и следниве просторно определени (геореференцирани) податоци за:

- хидрографија,
- сообраќајници,
- заштитени зони, национални паркови и културно-историски споменици,
- планирање на просторот,
- заштита на животната средина,
- геореференцирани статистички податоци и
- други.

Метаподатоци

Член 188

(1) Метаподатоците овозможуваат пронаоѓање, преглед и употреба на просторните податоци.

(2) Метаподатоците содржат информации за:

- просторните податоци (опис на содржината),
- усогласеност на податоците со пропишаните стандарди и нормативи,
- правила за користење на податоците и услугите кои произлегуваат од нив,
- квалитетот на податоците,

- органите на државната власт, единиците на локалната самоуправа, јавните претпријатија, јавните установи, јавните служби и лицата одговорни за воспоставување, одржување, дистрибуција и управување со просторните податоци и
- податоците за коишто пристапот е ограничен и причините за ограничувањето.

Јавен пристап до метаподатоци

Член 189

(1) Агенцијата е должна да го воспостави и да го одржува јавниот пристап до метаподатоците на интернет (по пат на геопортал) на начин којшто ќе им овозможи на субјектите на НИПП интерактивно да ги одржуваат информациите од членот 188 на овој закон.

(2) Субјектите на НИПП се должни своите просторни податоци редовно да ги одржуваат, а на барање на Агенцијата да ги стават на располагање информациите за просторните податоци за кои тие се надлежни или овластени да ги водат.

XV. ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА НА АГЕНЦИЈАТА И РЕВИЗИЈА

Внатрешна контрола на Агенцијата

Член 190

Директорот на Агенцијата е должен да воспостави внатрешна контрола преку имплементација на соодветен систем на финансиски менаџмент и контрола и внатрешна ревизија согласно со закон.

Ревизија

Член 191

(1) Ревизија на материјалното и финансиското работење на Агенцијата се врши согласно со закон.

(2) Годишните финансиски извештаи на Агенцијата ги проверува и оценува овластено друштво за ревизија.

(3) Друштвото за ревизија од ставот (2) на овој член е должно да достави ревизорски извештај до Агенцијата во рок од два месеца по истекот на календарската година.

XVI. НАДЗОР НА РАБОТАТА НА ТРГОВЦИТЕ ПОЕДИНЦИ ОВЛАСТЕНИ ГЕОДЕТИ И ТРГОВСКИ ДРУШТВА ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ

Член 192

(1) Агенцијата врши надзор на законитоста на работењето на трговците поединци овластени геодети и трговски друштва за геодетски работи во постапка по службена должност или по пријава на странка.

(2) При вршење на надзорот од ставот (1) на овој член се утврдува дали трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи:

1) се регистрирани со претежна дејност вршење на геодетски работи (член 75);

2) геодетските работи ги вршат согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и согласно со правилата и стандардите на геодетската струка (член 90);

3) се осигурани од одговорност за штета која би можеле да им ја причинат на трети лица при вршењето на геодетските работи и дали уредно го продолжиле осигурувањето од одговорност (член 87);

4) при вршењето на геодетските работи ги користат податоците од катастарот на недвижностите и ги користат само за намената за која се издадени (член 93);

5) за извршените геодетски работи наплаќаат надоместок согласно со членот 94 од овој закон;

6) ги исполнуваат условите предвидени со овој закон по однос на вработените и по однос на простории и опрема потребни за извршување на геодетските работи (членови 88 и 89) и

7) барањата на странките за вршење на геодетски работи ги заведуваат во деловодната книга и дали податоците за заведените барања ги доставуваат до Агенцијата (член 95).

(3) При вршење на надзорот од ставот (1) на овој член се утврдува дали вработен во Агенцијата е регистриран како трговец поединец овластен геодет, односно врши дејност како сопственик или партнер во трговско друштво за геодетски работи или пак геодетските работи кај трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи ги извршуваат лица вработени во Агенцијата (член 25).

Член 193

(1) Ако при вршење на надзорот се утврди дека трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи не постапува во согласност со членот 95 од овој закон, Агенцијата писмено ќе го задолжи во рок од десет дена да ги отстрани утврдените недостатоци.

(2) Доколку во рокот утврден во ставот (1) на овој член не бидат отстранети утврдените недостатоци директорот на Агенцијата ќе донесе решение за одземање на лиценцата за вршење на геодетските работи.

(3) Врз основа на решението од ставот (2) на овој член се врши бришење на трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи од именикот што се води при Агенцијата, како и бришење на претежната дејност во трговскиот регистар што се води во Централниот регистар на Република Македонија.

(4) Решението од ставот (2) на овој член е конечно.

Член 194

(1) Ако при вршење на надзорот се утврди дека трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи постапува во спротивност со членовите 25, 75, 90, 87, 93, 94, 88 и 89 од овој закон, директорот на Агенцијата ќе донесе решение за одземање на лиценцата за вршење на геодетски работи.

(2) Врз основа на решението од ставот (1) на овој член се врши бришење на трговецот поединец овластен геодет, односно трговското друштво за геодетски работи од Именикот што се води при Агенцијата, како и бришење на претежната дејност во трговскиот регистар што се води во Централниот регистар.

(3) Решението од ставот (2) на овој член е конечно.

XVII. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 195

(1) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, ако:

1) уништи, оштети или неовластено премести точка од референтната мрежа од членот 46 став (2) на овој закон или ако секое уништување, оштетување или неовластено преместување не го пријави на Агенцијата во рок од 15 дена од денот на дознавањето, согласно со ставот (3) од истиот член;

2) во пропишаниот рок не ја извести Агенцијата за изведување на градежни и други работи со кои може да се оштетат, уништат или поместат точките од референтната мрежа од членот 47 став (1) на овој закон, согласно со ставот (2) на истиот член;

3) не изврши обележување на границите на катастарските парцели на свој трошок согласно со членот 67 став (2) од овој закон и

4) во пропишаниот рок не поднесе пријава до Агенцијата за запишување на настанатата промена на недвижноста, согласно со членот 164 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 196

(1) Глоба во износ од 4.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на трговското друштво за геодетски работи, ако:

1) не е регистрирано со претежна дејност вршење на геодетски работи (член 75);

2) геодетските работи не ги врши согласно со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и согласно со правилата и стандардите на геодетската струка (член 90);

3) не е осигурано од одговорност за штета која би можело да им ја причини на трети лица при вршењето на геодетските работи и уредно не го продолжува осигурувањето од одговорност (член 87);

4) при вршењето на геодетските работи не ги користи податоците од катастарот на недвижностите и не ги користи исклучиво за намената за која се издадени (член 93);

5) за извршените геодетски работи наплаќа надоместок кој не е во согласност со членот 94 од овој закон;

6) не ги исполнува условите предвидени со овој закон по однос на вработените и по однос на просториите и опремата потребни за извршување на геодетските работи (членови 88 и 89);

7) барањата на странките за вршење на геодетски работи не ги заведува во деловодната книга и податоците за заведените барања не ги доставува до Агенцијата (член 95) и

8) вработен во Агенцијата врши дејност како сопственик или партнер во трговското друштво за геодетски работи или пак геодетските работи кај трговското друштво за геодетски работи ги извршуваат лица вработени во Агенцијата (член 25).

(2) Глоба во износ од 4.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во трговското друштво за геодетски работи за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластениот геодет регистриран како трговец поединец за прекршокот од ставот (1) точки 1), 2), 3), 4), 5), 6) и 7) на овој член, како и ако истовремено е вработен во Агенцијата, или пак ако кај истиот геодетските работи ги извршуваат лица вработени во Агенцијата (член 25).

Член 197

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на катастарскиот службеник доколку не ги почитува роковите за постапување утврдени во членовите 91 став (7), 118 став (2), 139 став (3), 157 став (2), 159 став (3) и 172 став (1) од овој закон.

Член 198

Пред поднесувањето на барање за поведување на прекршочна постапка на сторителот на прекршокот ќе му се предложи постапка за порамнување согласно со Законот за прекршоците.

XVIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 199

Владата на Република Македонија ги именува членовите на Управниот одбор на Агенцијата во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 200

Со именувањето на членовите на Управниот одбор од членот 199 на овој закон, Државниот завод за геодетски работи продолжува да работи како Агенција за катастар на недвижности како негов правен следбеник.

Член 201

Со денот на влегувањето во сила на овој закон вработените, опремата, инвентарот, архивата, документацијата, средствата за работа и другите средства од Државниот завод за геодетски работи ги презема Агенцијата.

Член 202

Директорот и заменикот на директорот на Државниот завод за геодетски работи продолжуваат да ја вршат функцијата на директор и заменик на директорот на Агенцијата за катастар на недвижности до истекот на мандатот за кој се именувани.

Член 203

Со денот на влегувањето во сила на овој закон вработените во Државниот завод за геодетски работи продолжуваат да работат на работните места и да ја примаат платата која ја имале пред влегувањето во сила на овој закон се до распоредувањето на новите работни места согласно со новите акти за организација и систематизација на Агенцијата и до уредување на нивните плати со акт за систем на плати на Агенцијата.

Член 204

(1) Подзаконските прописи утврдени во овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Подзаконските прописи од ставот (1) на овој член се објавуваат во “Службен весник на Република Македонија”.

(3) До денот на влегувањето во сила на подзаконските прописи од ставот (1) на овој член ќе се применуваат подзаконските прописи донесени врз основа на Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите (“Службен весник на Република Македонија” број 27/86, 17/91, 84/2005, 109/2005 и 70/2006).

Член 205

(1) Статутот, актите за организација и систематизација на работните места, како и актите за оценување и системот на плати на вработените во Агенцијата ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесувањето на статутот и актите од ставот (1) на овој член ќе се применуваат постојните акти.

Член 206

Решавањето на предметите за запишување на правата на недвижностите, за спроведување на промени во катастарот на недвижностите, за издавање на податоци од премерот и катастарот на недвижностите и за заверка на геодетски елаборати за извршени геодетски работи за посебни намени, започнато пред денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжи во согласност со одредбите на овој закон, освен за предметите по кои се постапува од страна на надлежна второстепена комисија, односно надлежен суд, за кои решавањето ќе продолжи во согласност со одредбите на Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите („Службен весник на Република Македонија“ број 27/86, 17/91, 84/2005, 109/2005 и 70/2006).

Член 207

Идентификацијата на податоците за катастарските парцели и на зградите, посебните делови на згради и други објекти прибрани со премерот и содржани во геодетските елаборати изготвени во согласност со Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите (“Службен весник на Република Македонија” број 27/86, 17/91, 84/2005, 109/2005 и 70/2006) и подзаконските прописи донесени врз основа на него, ќе ја врши Агенцијата во постапката на запишување на правата на недвижностите по службена должност.

Член 208

Прибележаните факти и околности во катастарот на недвижностите чие запишување не е предвидено со овој закон ќе се бришат по службена должност во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 209

(1) Геодетските инженери кои се стекнале со овластување за овластен геодет врз основа на членот 61 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите (“Службен весник на Република Македонија” број 27/86, 17/91, 84/2005, 109/2005 и 70/2006) се должни во рок од пет години од издавањето на овластувањето да се стекнат со звањето дипломиран геодетски инженер.

(2) На геодетските инженери кои во рок од пет години од денот на издавањето на овластувањето не го дооформат образованието, им престанува важноста на овластувањето за овластен геодет.

(3) Геодетските инженери кои се стекнале со овластување за овластен геодет и кои на денот на влегувањето во сила на Законот за премер, катастар и

запишување на правата на недвижностите ("Службен весник на Република Македонија" број 27/86, 17/91, 84/2005, 109/2005 и 70/2006) имале над десет години работно искуство во геодетските работи, не се должни да го дооформат образованието на дипломиран геодетски инженер.

Член 210

Овластувањата за овластен геодет издадени согласно со Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите ("Службен весник на Република Македонија" број 27/86, 17/91, 84/2005, 109/2005 и 70/2006) продолжуваат да важат, а истекуваат со истекот на рокот од десет години од денот на издавањето со можност за продолжување согласно со одредбите на овој закон.

Член 211

(1) Трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи се должни во рок од три месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон да го усогласат своето работење со одредбите од членовите 73 став (5) и 87 став (2) на овој закон, а во рок од три месеца по донесувањето на подзаконските прописи од членот 92 став (1) на овој закон да го усогласат работењето согласно со членовите 75, 88 и 89 од овој закон.

(2) Трговците поединци овластени геодети и трговските друштва за геодетски работи кои нема да го усогласат своето работење согласно со ставот (1) на овој член се бришат од трговскиот регистар што се води во Централниот регистар на барање на Агенцијата.

Член 212

(1) Комората на овластени геодети ќе се формира во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Надлежностите на Комората на овластени геодети утврдени со овој закон до започнувањето со работа на Комората ќе ги врши Агенцијата.

Член 213

Националната инфраструктура на просторни податоци од Главата XIV на овој закон ќе се востанови и ќе се започне со нејзино одржување по целосно создавање на потребните технички и финансиски услови.

Член 214

Активната геодетска референтна мрежа од членот 44 на овој закон ќе се востанови по целосно создавање на потребните технички и финансиски услови.

Член 215

Регистарот на просторни единици Агенцијата ќе го преземе од Државниот завод за статистика и ќе продолжи да го води по истекот на шест месеца од влегувањето во сила од овој закон.

Член 216

Во катастарот на недвижностите ќе се запишува правото на користење на градежно земјиште до правосилно окончување на постапките за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост.

Член 217

При востановување и одржување на катастар на недвижности не се запишува право на користење на катастарските парцели во државна сопственост кои имале карактер на земјоделско земјиште и се запишани во катастарот на земјиште со корисничко право, а во меѓувреме добиле карактер на градежно земјиште.

Член 218

При востановување на катастарот на недвижностите, услов за запишување во катастарот на недвижностите не претставува постоење на заверката од надлежен орган, односно доказот за платен данок на исправите за правните дела склучени меѓу физички, односно правни лица и Јавното претпријатие за стопанисување со станбен и деловен простор и неговите правни претходници или со градежните претпријатија, пред започнување на примената на Законот за вршење на нотарски работи ("Службен весник на Република Македонија" број 59/96 и 25/98), односно пред влегувањето во сила на Законот за даноците на имот ("Службен весник на Република Македонија" број 80/93, 3/94, 71/96, 54/2000 и 24/2003).

Член 219

Одредбите од Главата XIII на овој закон ќе започнат да се применуваат со денот на преземањето на Регистарот на просторни единици од страна на Агенцијата, согласно со членот 215 од овој закон.

Член 220

Во рок од шест месеца од влегувањето во сила на овој закон Агенцијата ќе ги преземе интабулационите книги од надлежните судови по што ќе ги обработи во електронска форма податоците содржани во нив.

Член 221

(1) Агенцијата ќе ги издава податоците од интабулационите книги обработени во електронска форма на барање на заинтересираните корисници.

(2) Висината на надоместокот за издавање на податоците од интабулационите книги зависи од реалните трошоци за нивното изготвување, формата и обемот на податоците и се утврдува со тарифникот од членот 38 став (2) на овој закон.

Член 222

Агенцијата на барање на странка и врз основа на исправа согласно со закон, ќе ги брише хипотеците запишани во интабулационите книги до востановување на катастар на недвижности на предметната недвижност, за што писмено ќе ги извести странките.

Член 223

(1) Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите ("Службен весник на СРМ" број 27/86 и 17/91 и "Службен весник на Република Македонија" број 84/2005, 109/2005 и 70/2006).

(2) Со денот на преземање на Регистарот на просторни единици од страна на Агенцијата престанува да важи Законот за регистар на просторните единици во Социјалистичка Република Македонија ("Службен весник на СРМ" број 10/90).

(3) Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да се применува Законот за основите на геодетската дејност од интерес за целата земја (“Службен лист на СФРЈ” број 63/90).

Член 224

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.